

Návrh systému řízení BOZP ve firmě poskytující ubytovací a stravovací služby

Bc. Ladislav Hamřík

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	Bc. Ladislav Hamřík
Osobní číslo:	A15284
Studijní program:	N3902 Inženýrská informatika
Studijní obor:	Bezpečnostní technologie, systémy a management
Forma studia:	prezenční
Téma práce:	Návrh systému řízení BOZP ve firmě poskytující ubytovací a stravovací služby
Téma anglicky:	A Draft OSH Management System for a Company Providing Accommodation and Catering Services

Zásady pro vypracování:

1. Formou literární rešerše pojednejte o zásadách uplatňovaných v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ve firemním prostředí.
2. Vymezte legislativní a normativní požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci v ČR a EU.
3. Vytvořte modelovou strukturu firmy poskytující ubytovací a stravovací služby.
4. Vyhledejte a vyhodnoťte rizika řešené problematiky ve vytvořené firmě poskytující ubytovací a stravovací služby.
5. Na modelové struktuře vytvořené firmy poskytující ubytovací a stravovací služby navrhnete systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
6. Provedte zhodnocení implementovaného návrhu systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve vytvořené firmě.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **BĚLINA, Miroslav. Zákoník práce: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015, xxv, 1613 s. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-290-8.**
2. **NEUGEBAUER, Tomáš. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 377 s. ISBN 978-80-7552-106-4.**
3. **NEUGEBAUER, Tomáš. Vyhledání a vyhodnocení rizik v praxi. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 111 s. ISBN 978-80-7478-458-3.**
4. **SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 483 s. Expert. ISBN 978-80-247-4644-9.**
5. **ŠENK, Zdeněk. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy OHSAS. 2. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012, 311 s. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-737-9.**
6. **VEBER, Jaromír a Eva PINCOVÁ. Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Praha: Professional Publishing, 2008, 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.**

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Jiří Gajdošík, CSc.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

3. února 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

24. května 2017

Ve Zlíně dne 3. února 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

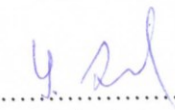
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl jsem seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 4.5.2017

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá návrhem systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve firmě poskytující ubytovací a stravovací služby. Rozdělena je na část teoretickou a praktickou. Teoretická část práce pojednává formou literární rešerše o úloze bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, o uplatňovaných zásadách, právních předpisech a managementu rizik. V praktické části je vytvořena modelová struktura firmy poskytující ubytovací a stravovací služby. Dále je posouzen současný stav a provedena analýza rizik. Následně je navržen systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s traumatologickým plánem. V závěru práce se hodnotí navržený systém a jsou vyčísleny finanční náklady na zavedení tohoto návrhu.

Klíčová slova: bezpečnost, BOZP, ochrana, práce, riziko, systém, zdraví.

ABSTRACT

The diploma thesis handles the management system draft of Occupational Safety and Health in a company providing accommodation and catering services. This thesis has two major parts, a theoretical and a practical. The theoretical part deals through literature retrieval with the objective of Occupational Safety and Health System, applied principles, laws and risk management. In the practical part, the company model structure is created. Furthermore, current condition is assessed and risk analysis is conducted. Subsequently the Occupational Safety and Health System is drafted with Traumatology plan. The drafted system is evaluated and the financial costs are calculated at the conclusion.

Keywords: safety, OSH, protect, work, risk, system, health.

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu diplomové práce doc. Ing. Jiřímu Gajdošíkovi, Csc. za vedení práce, odborné konzultace a vhodné připomínky, které mi poskytoval při zpracování této práce.

Děkuji také své rodině za vytvoření vhodných podmínek ke studiu a podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY A ÚLOHA BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	11
1.1 ZÁKLADNÍ POJMY UŽITÉ V PRÁCI.....	11
1.2 ÚLOHA BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	12
1.3 SYSTÉMOVÝ PŘÍSTUP K BEZPEČNOSTI A OCHRANĚ ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	14
2 ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	16
2.1 ZÁKLADNÍ PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ	16
2.2 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ.....	17
2.3 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ VŮČI ZAMĚSTNANCŮM JINÝCH ZAMĚSTNAVATELŮ	19
2.4 ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ Z PROBLEMATIKY BOZP.....	20
2.5 EVIDOVÁNÍ A HLÁŠENÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ	21
2.6 POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI.....	22
2.7 PRACOVNĚ-LÉKAŘSKÉ PROHLÍDKY	23
2.8 POSKYTOVÁNÍ OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PRACOVNÍCH PROSTŘEDKŮ A PROSTŘEDKŮ K MYTÍ, ČIŠTĚNÍ A DESINFEKCI.....	24
2.9 ORGANIZAČNÍ POŽADAVKY NA BOZP	25
2.9.1 Prostředí k výkonu práce.....	25
2.9.2 Bezpečná zařízení a bezpečnostní značení.....	25
2.10 KONTROLY V RÁMCI BOZP	26
3 POŽADAVKY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A NOREM NA BOZP.....	28
3.1 NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY A NORMY ČR SOUVISEJÍCÍ S BOZP VE FIREMNÍM PROSTŘEDÍ	28
3.2 NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY A NORMY EU SOUVISEJÍCÍ S BOZP VE FIREMNÍM PROSTŘEDÍ	30
4 MANAGEMENT RIZIK.....	32
4.1 KATEGORIZACE PRACÍ.....	32
4.2 ANALÝZA RIZIK.....	33
4.2.1 Identifikace a vyhledávání rizik	33
4.2.2 Hodnocení rizik	33
4.2.3 Opatření snižující rizika a metody redukce rizik	34
4.3 UŽITÉ METODY V PRÁCI	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
5 MODELOVÁ FIRMA POSKYTUJÍCÍ UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ SLUŽBY	38
5.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MODELOVÉ FIRMY	38
5.1.1 Osoba pověřená prevencí rizik ve firmě	41
5.1.2 Zaměstnanec pro problematiku BOZP	41

5.2	PRACOVNÍ PROSTORY MODELOVÉ FIRMY.....	41
5.3	POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU BOZP V MODELOVÉ FIRMĚ	42
5.4	POPIS PRACOVNÍCH ČINNOSTÍ A KATEGORIZACE PRACÍ V MODELOVÉ FIRMĚ	44
6	ANALÝZA RIZIK VE FIRMĚ HAMŘÍK	47
6.1	BODOVÁ POLO-KVANTITATIVNÍ METODA PNH	47
6.2	NÁVRH OPATŘENÍ.....	52
7	NÁVRH SYSTÉMU ŘÍZENÍ BOZP VE FIRMĚ HAMŘÍK.....	54
7.1	SYSTÉM ŘÍZENÍ BOZP FIRMY HAMŘÍK.....	54
7.1.1	Základní ustanovení systému BOZP	55
7.1.2	Školení zaměstnanců a výchova k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.....	56
7.1.3	Pracovně-lékařské prohlídky.....	57
7.1.4	Evidování zranění, poranění a úrazů	59
7.1.5	Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a prostředků k mytí, čištění a desinfekci.....	61
7.1.6	Prevence před požíváním alkoholu a jiných omamných látek.....	67
7.1.7	Provozní řád skladů.....	69
7.1.8	Provozní předpis pro užívání referentského vozidla.....	72
7.1.9	Provozní předpis spotřebičů a zařízení	73
7.1.10	Poučení zaměstnanců bez elektrotechnické kvalifikace a lhůta revizí.....	76
7.1.11	Zakázané práce těhotným ženám a nezletilým zaměstnancům	77
7.1.12	Prověrka BOZP	78
7.2	TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN FIRMY HAMŘÍK.....	78
7.2.1	Základní ustanovení traumatologického plánu	78
7.2.2	Poskytnutí první pomoci v prostorách firmy Hamřík	79
7.2.3	Vybavení a umístění lékárníček	84
8	ZHODNOCENÍ NAVRŽENÉHO SYSTÉMU ŘÍZENÍ BOZP VE FIRMĚ HAMŘÍK.....	86
8.1	ZHODNOCENÍ NAVRŽENÉHO SYSTÉMU KONTROLNÍM SEZNAMEM CHECK LIST ANALYSIS.....	86
8.2	EKONOMICKÉ ZHODNOCENÍ NAVRŽENÉHO SYSTÉMU.....	88
	ZÁVĚR	94
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	96
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	101
	SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ	102
	SEZNAM TABULEK.....	103
	SEZNAM PŘÍLOH.....	105

ÚVOD

Všechny firmy působící v České republice nebo Evropské unii mají za povinnost zajistit svým zaměstnancům bezpečnost a ochranu zdraví v rámci výkonu práce. Z tohoto důvodu existuje vědní obor, který se zabývá touto problematikou s názvem bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Jedná se o obor, který si klade za cíl vytvořit takové pracovní prostředí, které neohrozí zaměstnance na jeho bezpečí a zdraví.

Oblast podnikatelských aktivit, která se zabývá poskytováním ubytovacích a stravovacích služeb netvoří výjimku. Z tohoto důvodu je nutné naplnit veškeré povinnosti plynoucí z právních předpisů k dosažení odpovídajícího a bezpečného stavu.

Teoretická část diplomové práce se bude zabývat úlohou a významem tohoto oboru a zásadami uplatňovanými v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ve firemním prostředí. Mezi zásady této oblasti patří například práva a povinnosti zaměstnanců, zaměstnavatelů. Dále také potřebná školení zaměstnanců, evidence a hlášení pracovních úrazů, poskytování první pomoci a lékařských prohlídek a mnohé další. Dále budou vymezeny právní předpisy a normy vztahující se k řešené problematice z práva Evropské unie a České republiky, jakožto členského státu. Teoretickou část uzavře management rizik, zabývající se kategorizací prací a analýzou rizik.

V úvodu praktické části diplomové práce bude vytvořena modelová struktura firmy poskytující ubytovací a stravovací služby. Následně se provede posouzení současného stavu s vymezením profesí a jednotlivých odpovědností. Po posouzení současného stavu bude aplikována metoda analýzy rizik v modelové firmě k zhodnocení identifikovaných rizik spolu s návrhem vhodných opatření. Cílem této diplomové práce bude vytvořit systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v modelové firmě s důrazem na naplnění požadavků plynoucích z platných právních předpisů a norem. Navrhovaný systém bude sloužit modelové firmě zejména k tvorbě chybějících anebo nedostatečných organizačních směrnic a získání povědomí o řešené problematice. Pro poskytnutí vhodné laické první pomoci dojde k vytvoření traumatologického plánu, který vymezí způsob provedení a poskytnutí první pomoci při úrazu nebo selhání organismu v prostorách modelové firmy. Na závěr práce bude zhodnocen navržený systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pověřenými zaměstnanci z hlediska jeho přínosu a nákladů, které bude muset vynaložit zaměstnavatel k jeho zavedení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY A ÚLOHA BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci představuje velmi širokou oblast, která musí být podniky řešena a přijímána. Pokud je problematika správně aplikována a chápána, tak dochází k minimalizaci škod na zdraví. Největší problémy firmám přinášejí právní předpisy, které působí nepřehledně. V mnohých případech je to také neochota ze strany zaměstnavatelů. [1]

Pro řešení této problematiky je vhodné vytvořit systém. Ten smí být vlastní, pokud splní všechny požadavky. Také je možné využít systémové normy ČSN OHSAS 18001:2008 anebo národního programu Bezpečný podnik. [2]

1.1 Základní pojmy užívané v práci

- **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci** (dále jen BOZP) – jsou podmínky a faktory, které mohou ovlivnit nebo ovlivňují bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, pracovníků, návštěvníků případně všech jiných osob nacházejících se na pracovišti. [3]
- **Riziko** – představuje pravděpodobnou hodnotu ztráty, která vznikla nositeli, případně příjemci rizika po realizaci scénáře nebezpečí a je vyjádřena v peněžní nebo v jiné jednotce. [4]
- **Pracoviště** – je skutečným prostorem, kde dochází k vykonávání činnosti nebo činností, které souvisí s prací řízenou organizací. [3]
- **Opatření** – představuje využití navržených prostředků k odstranění nebezpečí, případně i eliminaci rizika. [5]
- **Organizace** – označuje firmu, společnost, sdružení, orgán, instituci nebo podnik či jejich část anebo kombinaci, která je uvedena či není v rejstříku a je veřejná nebo soukromá s vlastní funkcí a správou. [3]
- **Identifikace nebezpečí** – je procesem zjišťování, zda nebezpečí existuje či nikoliv a vymezením jeho příslušných charakteristik. [3]
- **Nebezpečí** – představuje situaci, činnost nebo zdroj, který má potenciální schopnost způsobit poranění člověku nebo škody na jeho zdraví či jejich kombinaci. [3]
- **Posuzování rizika** – proces zahrnující vyhodnocení rizika, který plyne z nebezpečí vůči přiměřenosti všech existujících opatření a rozhodnutí, zda míra rizika je či není přijatelná. [3]

- **Zaměstnanec** – je osobou, která vykonává pracovní činnost v rámci pracovněprávního vztahu za odměnu ve výplatním termínu v podobě mzdy. [6]
- **Zaměstnavatel** – fyzická či právnická osoba, která zaměstnává fyzickou osobu či osoby v rámci pracovněprávního vztahu. [6]
- **Zdroj rizika** – je nebezpečnou vlastností nebezpečného činitele [7]

1.2 Úloha bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Právo na ochranu zdraví je zakotveno v základním a stěžejním právním předpisu. Jedná se o Listinu základních práv a svobod, ta byla vyhlášena po usnesení předsednictva České národní rady za součást ústavního pořádku České republiky. Tato Listina v článku 28, 29 a 31 vymezuje práva všech lidí na uspokojivé pracovní podmínky a na ochranu zdraví při práci i mimo ni. [8]

Bezpečnost práce zastupuje obor, který v rámci svého působení řeší technologická, technická, organizační a jiná opatření, která mají za cíl vytvořit takové pracoviště a pracovní prostředí, kde nebudou vznikat pracovní úrazy. [9]

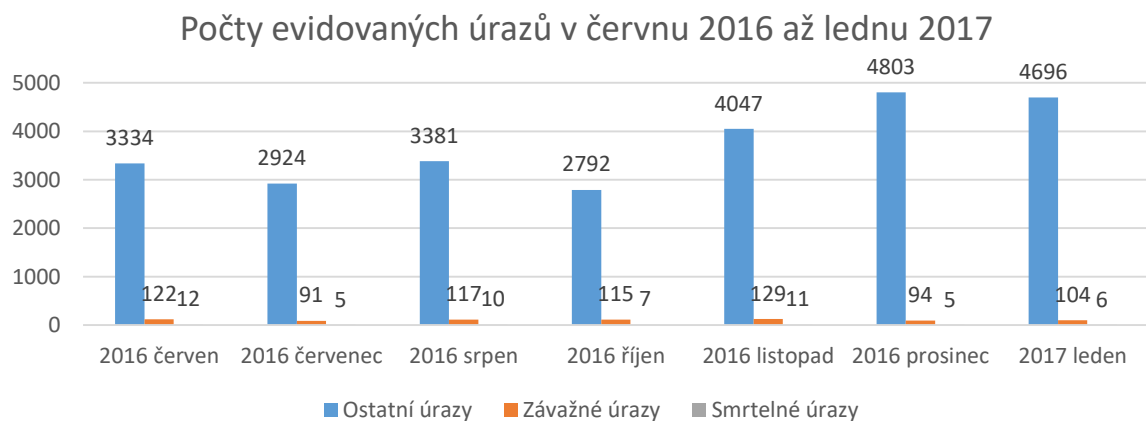
Úloha bezpečnosti a ochrany zdraví při práci spočívá v nastavení takových podmínek, kdy jsou na přijatelnou míru omezena možná ohrožení pro zdraví a život osob zainteresovaných v rámci zaměstnaneckého poměru. Péče o BOZP je dána povinnostmi, které plynou z právních předpisů a je základem pro správné a dlouhodobé fungování subjektu. Nedodržení povinností, které jsou kladeny na oblast BOZP kontroluje a sankcionuje Státní úřad inspekce práce s příslušnými oblastními inspektoráty práce. Již při zpracování podnikatelského záměru by žádný podnikatel neměl opomenout opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v rámci provozování podnikatelské činnosti. Není důležité pouze plnit požadavky, které vychází z platných právních předpisů, ale je nutné provádět periodicky se opakující monitoring s kontrolou nastaveného řízení BOZP ve firmě. To jim umožní neustále se posouvat vpřed a dosahovat vytyčených cílů. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v současnosti stále nemá vymezen přesný obsah ani definici, která by ji formulovala. [1]

Statistiky vedené Státním úřadem inspekce práce vypovídají stále o nedostatečné úrovni řešení této problematiky ze strany zaměstnavatelů. Uvedené statistiky vychází z období tzv. sezonních prací a i jejich útlumu. Výsledky obou období jsou nepříznivé. V červnu roku 2016 provedli inspektoři 2539 kontrol, navrhli 307 pokut v celkové výši 12 012 000,- Kč.

Podnětů ke kontrole bylo podáno 982. [10] Inspektoři státního úřadu inspekce práce v červenci navrhli 245 pokut s celkovou výší 18 217 020,- Kč po provedení 1861 kontrol. Celkový počet podnětů ke kontrole v tomto měsíci byl 799. [11] Navržených pokut v měsíci srpnu bylo 342 s celkovou výší 13 593 000,- Kč na základě 2253 kontrol. Podaných podnětů ke kontrole bylo 992. [12] V říjnu navrhli inspektoři 295 pokut po 2126 kontrolách v celkové výši 11 386 000,- Kč. Zaměstnanci dali 949 podnětů ke kontrole. [13] Navržených pokut v listopadu za zjištěné porušení bylo 360 s 18 740 500 Kč po provedení 2280 kontrol. Podnětů ke kontrole dorazilo 914. [14] V prosinci 2016 došlo k návrhu oblastních inspektorátů práce k udělení 305 pokut ve výši 14 759 045,- Kč po 1588 kontrolách. Podaných podnětů ke kontrole za měsíc prosinec bylo 743. [15]

Leden roku 2017 představuje podobný počet návrhů na udělení pokut. Celkově bylo navrženo 342 pokut s výší 17 167 500,- Kč po provedení 1882 kontrol u zaměstnavatelů. Počet podaných podnětů ke kontrole za tento měsíc činil 966. [16] Ve všech měsících dosahuje oblast pracovních vztahů a podmínek nejvyššího počtu pokut, následně oblast bezpečnosti práce a jako poslední oblast je pokutována oblast zákona o zaměstnanosti.

Celkový počet evidovaných pracovních úrazů (Graf 1) činil v červnu 3468, [10] červenci 3020, [11] srpnu 3508, [12] říjnu 2914, [13] listopadu 4187 [14] a prosinci roku 2016 4902. [15] V lednu roku 2017 bylo evidováno 4806 úrazů. [16] Měsíc září roku 2016 není uveden z důvodu absence tiskové zprávy.

Graf 1: Počty evidovaných úrazů v ČR za červen 2016 až leden 2017 [upraveno 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16]

1.3 Systémový přístup k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

V případě, že zaměstnavatel chce, aby zabezpečení BOZP mělo smysl, je potřebné k této problematice přistoupit systémově. Není možné přistupovat k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci pouze operativním způsobem a dle aktuálních potřeb. Tyto skutečnosti představují to, že musí dojít k tvorbě funkčního mechanismu, který je zaveden do praxe a poté trvale udržován. Jedině tento mechanismus organizaci umožní efektivnější zajištění BOZP. Takový přístup s funkčním mechanismem nevytváří návod, jak je možné dosáhnout bezpečné práce a ochrany zdraví při práci, ale dokáže poskytnout praktickou instruktáž pro tvorbu postupů. [2]

Při systémovém řízení BOZP je nutné naplnit 3 výchozí zásady:

- BOZP musí začít vždy nahoře,
- Vztah vedoucích zaměstnanců organizace k problematice BOZP je označen jako ekvivalent ke snaze o zvedání produktivity prací,
- Bezpečnost práce se zcela jistě vyplatí. [2]

Z uvedených zásad vychází, že pokud je prosazována neochota vedoucích zaměstnanců organizace k řešení problematiky BOZP, tak dochází k odrazu této skutečnosti na celé její fungování. Vedoucí zaměstnanci organizace jsou osoby, které svým proaktivním přístupováním dokáží zajistit správný a funkční systém BOZP. Prvotní podněty k zavedení takového systému dává zaměstnavateli ve většině případů osoba odborně způsobilá v rámci prevence rizik. [2]

Zaměstnavatelé s vedoucími zaměstnanci v mnohých případech vnesou argumenty s tím, že je nutné vynaložit vysoké náklady na zajištění BOZP, a že se takový systém nemůže vyplatit. Všechny tyto osoby nesmí opomíjet skutečnost, že pokud chtějí dosáhnout vyšší produktivity a tím i svého vlastního zisku, tak musí zajistit zaměstnancům fyzické a psychické zdraví. [2]

Je pouze na zaměstnavateli, zda si vybuduje vlastní systém řízení BOZP nebo využije již standardizovaných systémů BOZP. Mezi tyto systémy patří norma OHSAS 18001 nebo také národní program, který nese název Bezpečný podnik. Zaměstnavatelé mají také možnost využít metodického návodu pro systém řízení BOZP, který je označen jako ILO-OSH 2001, ten vydala Mezinárodní organizace práce. [2]

Pro zavedení funkčního systému řízení BOZP je potřebné vypracovat záměr. Takový záměr se zpracovává na dobu minimálně jednoho roku a maximálně tří let. Obsahem záměru by měl být cíl, kterého chce zaměstnavatel dosáhnout spolu se závazky zaměstnanců, zaměstnavatele a všech zainteresovaných osob. [2]

Systém řízení BOZP se musí stát základní částí systému řízení organizace. Každý zaměstnanec ve vedoucím postavení musí jakoukoliv nepříznivou událost chápat, jako následek své slabé a nízké úrovně řízení. Po zhodnocení nepříznivé události je vhodné provést úpravu svých řídicích schopností, tak aby byla maximálně eliminována možnost znovu opakování. [2]

Velmi důležitá je spolupráce se zaměstnanci, kteří se podílí na vyhledávání a identifikaci rizik. Po následném zhodnocení těchto rizik se pak lépe zavádí nová opatření k eliminaci vzniku těchto rizik v organizaci. Srozumitelné poskytování informací je velmi důležité, jelikož srozumitelnost umožňuje efektivně řídit BOZP na pracovištích. [2]

Po zavedení systému řízení BOZP dojde k souladu s platnými právními předpisy a k neustálému zlepšování. Účinný systém není možné vytvořit pouze formou směrnic a předpisů, ale je nutné za tím především vidět zdraví a životy zaměstnanců. Zaměstnavatel a vedoucí zaměstnanci také nesmí vidět pouze rizika v rizicích mechanických, ale i na dlouhodobém negativním působení pracoviště a pracovního prostředí. Účinná komunikace s plánováním umožňuje zavádět nové efektivnější prvky systému řízení BOZP bez většího odporu zaměstnanců. [17]

Pokud má být naplněna komplexně problematika BOZP včetně systémového řízení ve firemním prostředí není možné opomenout firemní ekologii ani požární ochranu, která představuje nezbytnou část z celku bezpečného pracovního prostředí. Tato diplomová práce neřeší problematiku požární ochrany ani firemní ekologie.

2 ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Zákoník práce vymezuje v pracovněprávním vztahu odpovědnost na zaměstnavatele v zajišťování BOZP. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je také nedílnou součástí jeho zaměstnanců, kteří plní pracovní povinnosti na vedoucích pozicích.

2.1 Základní práva a povinnosti zaměstnanců

Práva a povinnosti zaměstnanců jsou stanoveny na území České republiky zákoníkem práce, zákonem č. 262/2006 Sb. a § 106. Tyto práva a povinnosti se vztahují na přímé zaměstnance, nikoliv na osoby samostatně výdělečně činné. [6]

Základními právy zaměstnanců ve smyslu tohoto paragrafu příslušného zákona jsou:

- Právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- Právo na informace o příslušných rizicích a rizikovitosti vykonávané práce,
- Právo na informace ohledně opatření, které mu zajistí ochranu před působením těchto rizik. [6]

Veškeré sdělené informace zaměstnavatelem zaměstnanci musí být poskytnuty ve srozumitelné formě. Tuto srozumitelnost a správné pochopení zaměstnancem je povinen si zaměstnavatel ověřit. [2]

Z příslušného ustanovení uvedeného paragrafu je vhodné připomenout skutečnost, že zaměstnanci je umožněno nevykonat práci, u které má za to, že by mohla ohrozit závažným způsobem jeho život či zdraví nebo život a zdraví dalších osob nacházejících se v okolí. Za takového jednání a přístup zaměstnance není možné vyvodit právní důsledek dle zákoníku práce. [18]

Posledním základním právem zaměstnance, které je zároveň i povinností je podílet se na tvorbě bezpečného a zdraví neohrožujícího prostředí k práci. [2]

Na základní práva zaměstnanců přirozeně navazují také základní povinnosti. První stěžejní základní povinností zaměstnance je dbát o své vlastní zdraví a bezpečnost dle svých možností a počínat si tak, aby nedošlo k újmě na zdraví nebo k ohrožení bezpečnosti jiné osoby v okolí. Mezi další základní povinnosti patří: účastnit se školení, které jsou zajištěny zaměstnavatelem a mají zaměření na BOZP, podrobit se ověření znalostí, jít na pracovně-lékařskou prohlídku. Dále pak nechat se vyšetřit nebo naočkovat, pokud to vyžaduje zvláštní právní předpis, dodržet právní i ostatní předpisy a také pokyny, které vydal zaměstnavatel v rámci

zajištění BOZP a byl s nimi seznámen. V neposlední řadě se dále jedná o povinnost v podobě řízení se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi od zaměstnavatele. Při plnění pracovního úkolu dodržovat pouze stanovené pracovní postupy. Případné námitky k pracovnímu postupu je možné vznést odpovědnému zaměstnanci, který zjistí všechny potřebné skutečnosti a pokud to bude v souladu s právními předpisy a bezpečností, tak provede vhodnou úpravu a seznámení s novým postupem. K plnění pracovního úkolu jsou zaměstnanci povinni využívat pouze určené pracovní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení, která jsou nainstalována výrobcem. [6]

Žádný zaměstnanec při výkonu práce nesmí požit alkoholický nápoj či jinou návykovou látku v pracovních prostorech zaměstnavatele a po dobu pracovní doby i mimo tyto pracovní prostory nesmí vstoupit pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky do pracovních prostor. Zákaz požití alkohol se nevztahuje na zaměstnance, kteří vykonávají práci v nepříznivých mikroklimatických podmínkách, zde je povoleno požití pivo s nižším obsahem alkoholu. Tento zákaz se nevztahuje ani na zaměstnance, kteří mají v rámci náplně pracovního úkolu podmíněno toto požití. [18] Pro všechny zaměstnance, na které se tento zákaz vztahuje, platí povinnost v podobě podrobení se zkoušce na zjištění přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky. Tento pokyn mohou dát pouze oprávněné osoby, které jsou písemně určeny zaměstnavatelem. [2]

Povinností všech zaměstnanců je oznamovat svým nadřízeným vedoucím zaměstnancům nedostatky a závady na pracovištích, které ohrožují nebo mají potenciální schopnost ohrožit bezpečnost či zdraví zaměstnance při plnění pracovního úkolu. Zaměstnanec má za povinnost, pokud došlo k úrazu ihned tuto skutečnost oznámit svému nadřízenému, pokud mu to jeho aktuální zdravotní stav dovoluje. Zaměstnanec má za povinnost oznámit pracovní úraz a spolupracovat při objasňování příčin takového úrazu, jestliže je i svědkem takovéto skutečnosti. [6]

2.2 Základní povinnosti zaměstnavatelů

Základní povinností zaměstnavatelů je zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve vztahu ke každé osobě, která se nachází s jeho vědomím v prostoru jeho pracoviště. Tato povinnost se tedy vztahuje i na osoby, které u něj vykonávají servis či revizi nebo i kontrolní činnost včetně osob v podobě inspektorů. Mezi další základní povinnost patří uhradit všechny náklady, které jsou spojeny se zajištěním BOZP. Jedná se zejména například

o úhradu pracovně-lékařské prohlídky nebo vynaložení vlastních nákladů na zakoupení osobních ochranných pracovních prostředků. [6]

Zaměstnavatelovou povinností je zajistit svým zaměstnancům takové podmínky k práci, aby nedocházelo k ohrožení jejich života a zdraví a mohli řádně splnit zadaný pracovní úkol. Pokud dojde k identifikaci závad na zajištění bezpečných pracovních podmínek a tím dochází k ohrožení zdraví zaměstnance je povinností zaměstnavatele provést opatření k odstranění nalezených závad. Následující povinností zaměstnavatele je vytvořit a udržovat bezpečné a zdraví neohrožující prostředí k práci včetně pracovních podmínek vhodnou a přiměřenou organizací BOZP. Z toho plyne povinnost v podobě systémového přístupu k problematice BOZP. Tato povinnost mimo jiné představuje tu skutečnost, že v rámci společnosti nebo firmy by měl být vypracován interní předpis, který řeší BOZP v podobě organizační směrnice či řádu. Rozsah a obsah takového předpisu se odvíjí od velikosti firmy či společnosti, rizicích vyskytujících se při provozování činností a dle úrovně řízení. [2]

Mezi další povinnosti zaměstnavatele plynoucí z § 103 zákoníku práce patří nepřipustit a neumožnit zaměstnanci, aby vykonal zakázanou práci a činnost, která by svou náročností neodpovídala schopnostem a zdravotní způsobilosti daného zaměstnance. Zakázané práce jsou definovány příslušnými právními předpisy. K naplnění druhé části této povinnosti je nutné provést vyžádání si stanoviska lékaře, který poskytuje pro zaměstnavatele pracovně-lékařské služby. [18]

Další povinnosti plynou s vyšetřením u lékaře, který poskytuje zaměstnavateli pracovně-lékařské služby. Jedná se o povinnost v podobě sdělení informace zaměstnanci o zařízení, které poskytuje pracovně-lékařské služby firmě. Tato služba je vyžadována zejména z toho důvodu, aby lékař umožnil vykonávat práci stanovenou zvláštním právním předpisem pouze zaměstnanci, který splňuje požadavky a je zdravotně způsobilý. Tato způsobilost se stanovuje na základě jeho vyšetření a případným naočkováním. Po kladném stanovisku v případě odpovídajícího zdravotního stavu tento lékař vystaví platný zdravotní průkaz nebo i doklad o odolnosti před nákazou a umožní vykonávat práci stanovenou zvláštním právním předpisem. Dále také potvrdí posudek o zdravotní způsobilosti, který je vydán zaměstnavatelem. [2]

Zaměstnavatel je mimo další povinnosti povinen zajistit předání základních informací zaměstnanci, které se týkají BOZP a přijatých opatření společností nebo firmou. Jde o informace, které se dotýkají problematiky zdolávání požáru, poskytování první pomoci a řešení

evakuace v rámci mimořádné události. Pro zaměstnankyně, které jsou matkami do konce devátého měsíce od porodu dítěte, těhotné nebo kojící musí zaměstnavatel vytvořit takové pracovní podmínky, kdy budou eliminovány rizika. Jedná se zejména o eliminaci rizik psychického charakteru a fyzického unavení. Doba poskytování takových podmínek činí takovou délku, dokud je to nutné k ochraně zaměstnankyně či zdraví dítěte. [2] Mimo to je také povinen zajistit výše uvedeným zaměstnankyním v rámci pracoviště přizpůsobený prostor pro odpočinek vleže. Tato povinnost vychází z nařízení vlády č. 361/2007 Sb., § 55 a čtvrtého odstavce. [19]

Zaměstnavatel má také za povinnost vhodně upravit pracoviště, podmínky k práci, vybudovat chráněné pracovní místo. [18] Dále také zaškolit či zaučit a zvýšit kvalifikaci zaměstnance v rámci výkonu zaměstnání, pokud se jedná o zaměstnance, který má zdravotní postižení a to na své náklady. [2]

Povinností zaměstnavatele je umožnit nahlédnout zaměstnanci do vlastní evidence, která je o něm vedena ohledně zajištění problematiky BOZP. Jedná se zejména o osobní kartu zaměstnance, kde jsou evidovány poskytnuté osobní ochranné pracovní prostředky, rizikovitost práce, posudky od lékaře, doklady potvrzující úspěšně zvládnuté školení a například i doklady o dosažené kvalifikaci. [2]

Mezi základní povinnosti zaměstnavatelů patří mimo jiné i povinnost v podobě tvorby pracovních podmínek, které umožní bezpečný výkon práce. Těmito podmínkami je myšleno zřídit, udržovat a zlepšovat zařízení, které využívají zaměstnanci a dbát na zlepšení jejich vzhledu s úpravou pracovišť. Zejména vytvářet podmínky pro uspokojení potřeb zaměstnanců v podobě rekreací, kultury a tělovýchovy. [6] Po zaměstnavateli je vyžadováno, aby určil množství práce, které požaduje s pracovním tempem. Při tomto určení nesmí opomenout fyziologické a neuropsychické možnosti všech zaměstnanců a předpisy, které se vztahují na BOZP a také čas, který zaměstnanec potřebuje k vykonání přirozených potřeb, zejména na jídlo a oddech v podobě odpočinku. [2]

2.3 Základní povinnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům jiných zaměstnavatelů

Pokud jsou plněny pracovní úkoly v rámci jednoho pracoviště zaměstnanci od více zaměstnavatelů, mají tito zaměstnavatelé za povinnost se písemnou formou informovat o rizicích

a přijatých opatřeních v rámci ochrany před působením těchto rizik. Musí se jednat o rizika, se kterými se v rámci plnění pracovních úkolů setkají zaměstnanci na daném pracovišti. [2]

Pro usnadnění této povinnosti je možné využít již zpracované analýzy rizik daného pracoviště, která obsahuje vyhledání i vyhodnocení rizik s návrhy příslušných opatření. Po předání kopie této zpracované analýzy rizik proti podpisu druhého zaměstnavatele dojde k naplnění povinnosti. [2]

Další povinností zaměstnavatelů je uzavřít dohodu v písemné formě. Například v podobě smlouvy, kde jsou vymezeny ujednání o pověření, který zaměstnavatel provádí koordinaci opatření k zajištění zdraví zaměstnance a ochrany bezpečnosti. Všichni dotčení zaměstnavatelé jsou dále povinni zajistit, aby činnosti a práce jeho zaměstnance podléhali organizování, koordinaci a byly prováděny tak, aby nedošlo k ochraně pouze vlastních zaměstnanců. Není možné opomenout ochranu zaměstnanců od jiného zaměstnavatele, kteří vykonávají pracovní úkoly v rámci společného pracoviště. Musí být také zajištěna v dostatečném předstihu informovanost zástupce pro oblast BOZP o rizicích a opatřeních vůči těmto rizikům, která byla poskytnuta od jiného zaměstnavatele. [2]

2.4 Školení zaměstnanců z problematiky BOZP

Každý zaměstnanec musí být seznámen, respektive proškolen ze tří základních zdrojů. Mezi tyto zdroje a pod souhrnný pojem školení zaměstnanců je zahrnuto seznámení s právními a ostatními předpisy, riziky, která jsou spojena s výkonem pracovních činností či s pracovními prostory. Dále také s opatřeními ke snižování rizik, informacemi ohledně kategorizace prací a preventivními prohlídkami a očkováním, kterému je povinné se podrobit. [2]

Osnovy školení musí vycházet z aktuálně platných právních předpisů a příslušných paragrafů, tyto odkazy musí být písemně uvedeny v osnově. Jako součást školení je nutné vyplnit i záznam, který potvrdí úspěšné absolvování. Spolu se záznamem je důležité vést i prezenční listinu školených zaměstnanců. [2]

Za to, že je zajištěno školení zaměstnanců z problematiky BOZP nese odpovědnost zaměstnavatel. Školení je nutné provádět před nastoupením zaměstnance do výkonu práce, nebo pokud dojde ke změnám využívaných technologií, či se přeřadí zaměstnanec do jiného pracovního zařazení. Dále také, když se vážně poruší pravidla BOZP případně byl zaznamenán pracovní úraz. [2]

Forma školení nesmí být v podobě citace právních a jiných předpisů, ale má se jednat o výklad uplatnění těchto předpisů v konkrétní firmě. Školení dále nemá být jen školitelovou přednáškou, ale má být využito prezentací s obrázky nebo krátkými videi. [2]

Mimo školení BOZP, které je definováno třemi základními zdroji, jsou vymezeny také jiná další speciální školení, která se dotýkají problematiky BOZP, a to v rámci výkonu jednotlivých pracovních činností. Všechna školení umožní doplnit kvalifikační předpoklad pro vykonávání příslušných pracovních činností. Tato školení jsou nazvána jako profesní odborná školení. Zaměstnavatel má právo si dále stanovit mnohá další školení v podobě např. mimořádného školení po vzniklém pracovním úrazu nebo školení řidičů referentů. [2]

Školení BOZP je povinen zaměstnavatel provést v pracovní době, nejvíce vhodným časem je doba od 9:00 hod. do 11:00 hod. a poté po 14 hod. Tyto časy jsou z pedagogického hlediska považovány za nejvhodnější. Účast každého zaměstnance na školení, spolu i s přezkoušením je povinná. Pokud není zaměstnancem úspěšně absolvováno školení, tak nesmí zaměstnanec zahájit výkon práce, respektive nadřízený mu žádnou práci nesmí přidělit. Jestliže by zahájil výkon práce nebo mu ji nadřízený přidělil, tak by se jednalo o nesplnění stanovených kvalifikačních požadavků. [2]

Vzhledem k tomu, že frekvence opakování školení není v žádném právním předpisu pevně vymezena, je na zaměstnavateli, kdy školení určí. Nepsaným vhodným pravidlem je provádět školení u zaměstnanců na vedoucích pozicích v periodicitě každých tří let a u všech ostatních zaměstnanců provést školení alespoň jednou za rok. [6]

Zaměstnavatel smí provést školení sám, pokud zaměstnává maximálně 25 zaměstnanců. Zaměstnavatel při tomto maximálním počtu zaměstnanců smí také plnit úkoly ohledně prevence rizik, za podmínky potřebných znalostí. Pokud má 26 až 500 zaměstnanců, tak musí být odborně způsobilý k plnění úkolů. Zaměstnává-li více jak 500 zaměstnanců, tak úkoly spojené s prevencí rizik musí zajistit skrze jednu nebo více odborně způsobilých osob k zajištění úloh spojených s prevencí rizik. [2]

2.5 Evidování a hlášení pracovních úrazů

Pracovní úraz je definován jako poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, pokud k nim došlo nezávisle na vůli zaměstnance krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovního či více pracovních úkolů, a to za přímé souvislosti. Tato definice vy-

cháží ze zákoníku práce, zákona č. 262/2006 Sb., § 271k a prvního odstavce. Plnění pracovních úkolů zastupuje činnosti, které jsou vykonány v rámci pracovních povinností, na příkaz zaměstnavatele nebo v rámci pracovních cest. [6]

Všichni zaměstnanci mají povinnost, která vyplývá ze zákoníku práce v podobě bezodkladného oznámení pracovního úrazu nadřízenému zaměstnanci. To za podmínky, dovolí-li mu to jeho zdravotní stav. Oznamovací povinnost plyne také na všechny zaměstnance, kteří jsou v roli svědků. [2]

Po splnění této povinnosti zaměstnancem je každý zaměstnavatel povinen poskytnout první pomoc nebo přivolat lékaře. Poté musí provést zjištění všech okolností, které předcházely úrazu a následně úraz prošetřit. Pokud rozhodne, že se jedná o pracovní úraz, musí provést zápis do příslušné interní dokumentace. Následně nahlásí tuto skutečnost pověřeným orgánům včetně vyšetřených příčin a okolností, které předcházely pracovnímu úrazu. Toto všechno vykonává ve spolupráci se zástupcem pro oblast BOZP, pokud je takový zástupce zvolen. Je-li zdravotní stav příznivý u postiženého zaměstnance a je možné provést šetření v jeho přítomnosti, provádí se za jeho účasti. [2]

Zaměstnavatel nebo zaměstnanec zastupující zaměstnavatele v oblasti BOZP je povinen provést nahlášení tohoto úrazu na Policii ČR, pokud okolnosti a skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin. Dále také nahlášení na oblastní inspektorát práce, pod který organizace spadá. To za podmínky, že je vyžadována pracovní neschopnost minimálně na 3 dny, hospitalizace delší než 5 dnů nebo je možné očekávat alespoň takovou délku hospitalizace. V případě smrtelného pracovního úrazu je neprodlenou povinností zaměstnavatele ohlásit tuto událost zdravotní pojišťovně postiženého zaměstnance. Pokud se jednalo o zaměstnance jiného zaměstnavatele, tak je nutné tuto skutečnost oznámit také zaměstnavateli, který vyslal svého zaměstnance. [20]

2.6 Poskytování první pomoci

Povinností zaměstnavatele v podobě poskytování první pomoci je ustanovena v zákoníku práce. Tak, aby došlo k naplnění této povinnosti, je nutné zajistit smluvního lékaře, který bude poskytovat organizaci nebo firmě závodní preventivní péči. [2] Následně je nutné stanovit vhodný počet zaměstnanců, kteří se budou podílet na organizovaném poskytování první pomoci. Dále také určit zaměstnance, který přivolá zdravotnickou záchrannou službu,

Hasičský záchranný sbor ČR, Policii ČR a dle potřeb bude řídit evakuaci zaměstnanců ze zasažených prostor. [18]

Není možné opomenout zaměstnavatelovu povinnost ve formě vybavení pracovního prostoru prostředkem k poskytování první pomoci. Za tyto prostředky je možné a vhodné považovat lékárničky. Vybavení takových lékárniček není definováno zákonem, pokud se nejedná o autolékárničky nebo specifické pracovní oblasti. Výběr vhodného vybavení lékárniček umístěných na pracovištích provádí poskytovatel pracovně-lékařské služby pro firmu. Umístění a obsah lékárniček by měl odpovídat jednotlivým možným rizikům, se kterými je možné se setkat v rámci daného pracoviště. [18]

2.7 Pracovně-lékařské prohlídky

Pracovně-lékařské prohlídky pro zaměstnance jsou rozděleny na prohlídky vstupní, periodické, mimořádné a výstupní. Zaměstnanec má možnost volby lékaře, který provede lékařskou prohlídku související s pracovněprávním vztahem pouze v případě, že je zařazen do kategorie 1. Je-li zařazen do kategorie 2, 3 nebo 4 je povinen se podrobit lékařské prohlídce, která souvisí s pracovněprávním vztahem u lékaře, který poskytuje závodní preventivní péči. Z této skutečnosti vyplývá pro zaměstnavatele povinnost v podobě sjednání si smluvního vztahu s lékařem, který zajistí zaměstnavateli pracovně-lékařské služby. [21]

Vstupní pracovně-lékařská prohlídka je u zaměstnance prováděna zejména z důvodu vhodného zařazení osoby na požadovanou pracovní pozici. Aby byla potvrzena nebo vyvrácena její zdravotní způsobilost, kterou vyžaduje daná pozice vzhledem k její náročnosti a ostatním požadavkům. Až po provedení tohoto druhu lékařské prohlídky je možné uzavřít pracovní smlouvu. [21]

Periodické pracovně-lékařské prohlídky jsou prováděny z důvodu včasného zjištění změn ve zdravotním stavu zaměstnance. Tyto změny zdravotního stavu vznikají v přímé souvislosti s výkonem práce či s poklesem vitality jedince vzhledem k přibývajícimu věku zaměstnance. Pokud jde o práci, která je vykonávána na základě dohod o pracích a nejedná se o pracovní poměr, tak nedochází k vyslání pracovníka na tento druh prohlídky. To ovšem neplatí, pokud doba, na kterou je takováto práce opakovaným způsobem sjednána a přesáhne lhůtu pro provedení periodických prohlídek. V takovémto případě je zaměstnavatel oprávněn vyžádat takovou prohlídku. [21]

Na mimořádné pracovně-lékařské prohlídky jsou zasíláni zaměstnanci k zjištění aktuálního zdravotního stavu zaměstnance z důvodu, že mohlo dojít ke změnám v rámci zdravotní způsobilosti. [21]

Výstupních pracovně-lékařských prohlídek se podrobují zaměstnanci na vlastní žádost, nebo pokud tak stanovuje zákon. Tyto prohlídky s účelem zjištění zdravotního stavu zaměstnance v době, kdy došlo k ukončení pracovněprávního vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. [21]

Frekvence pracovně-lékařských periodických prohlídek vychází z vyhlášky č. 79/2013 Sb. a § 11. Má-li zaměstnanec věk do 50 let, tak v případě kategorie první chodí na tyto prohlídky jednou za 6 let, pokud je zařazen do kategorie druhé tak jednou za 5 let. V kategorii druhé rizikové a třetí je nutné se podrobit prohlídce jednou za 2 roky, v případě kategorie čtvrté se jedná o prohlídku každý rok. Zaměstnanci s věkem vyšším než 50 let se musí v případě zařazení do kategorie první podrobit periodické prohlídce každé 4 roky, kategorie druhé jednou za tři roky. Je-li takový zaměstnanec zařazen do kategorie druhé rizikové a třetí pak musí jít na prohlídku každé dva roky. Zaměstnanec starší 50 let zařazený do kategorie čtvrté je poslán na prohlídku každý rok. [21]

2.8 Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a prostředků k mytí, čištění a desinfekci

Osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen OOPP) zastupují ochranné prostředky, které chrání zaměstnance před působením rizik. Takový prostředek nesmí ohrozit zaměstnance na jeho zdraví, nesmí mu způsobit snížení výkonnosti při práci a platí na ně požadavky, které jsou stanoveny prováděcím předpisem. [2]

Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a prostředků k mytí, čištění a desinfekci je bezplatné pro zaměstnance, pokud je to vyžadováno k ochraně zdraví a života. Tato povinnost vyplývá ze zákoníku práce, zákona č. 262/2006 Sb. a § 104. [18]

Tyto prostředky se poskytují všude tam, kde není možné rizika odstranit či dostatečným způsobem omezit za pomoci kolektivní ochrany či pomocí opatření, která plynou z dostatečné a vhodné organizace práce. [18]

Zaměstnavatel poskytuje OOPP a prostředky k mytí, čištění a desinfekci na základě vytvořeného seznamu, který vychází z hodnocení rizik a specifických podmínek pracoviště a příslušné profese. Osoba pověřená zaměstnavatelem provádějící poskytování těchto prostředků

musí prokazatelným způsobem seznámit každého zaměstnance se způsoby používání. Doba použití ochranného pracovního prostředku je stanovena zaměstnavatelem po vyhodnocení vyskytujících se rizik, dle charakteristik, které vykazuje pracoviště, daná práce a také vlastnosti jednotlivých osobních ochranných pracovních prostředků. [18]

Poskytované OOPP je nutné vybírat pouze s označením CE, tak aby byly zajištěny technické požadavky, které se vztahují na daný prostředek ze závazných právních předpisů. [2]

2.9 Organizační požadavky na BOZP

Ze zákona č. 309/2006 Sb., který upravuje požadavky na BOZP v rámci pracovněprávního vztahu a o zajištění BOZP při činnostech nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztah je ustanovena povinnost pro zaměstnavatele. Ta spočívá v organizování práce a pracovních postupů s důrazem na dodržení zásad k bezpečnosti a tak, aby došlo k dodržení bezpečnostních přestávek. Také i délka doby pro výkon práce musí být omezena časově. Pokud je zaměstnanec na pracovišti, kde je zvýšené riziko není možné připustit, aby takový zaměstnanec zde byl sám, jelikož mu hrozí újma na jeho zdraví. [22]

2.9.1 Prostředí k výkonu práce

Prostředí, které je určeno k výkonu práce má přímou souvislost s bezpečím a možnými nebezpečnými faktory, které mají podstatný vliv na bezpečný výkon práce. Zákon č. 309/2006 Sb. po zaměstnavateli vyžaduje uspořádání a konstrukční úpravy pracovních prostor tak, aby tyto prostory odpovídaly hygienickým a bezpečnostním požadavkům. Pracovní prostory musí být udržovány a uklízeny a musí být zajištěno dostatečné a vhodné osvětlení s klimatickými podmínkami. Vybavení a uspořádání prostor k odpočinku, jídlu, převlečení či vykonání osobních potřeb a hygieny musí odpovídat všem požadavkům. [22]

Hygienické požadavky na pracovní prostředí ustanovuje zejména nařízení vlády č. 361/2007 Sb. a zákon č. 258/2000 Sb. Z uvedeného nařízení vlády a zákona jde především o zátěž tvořící teplo a chlad, fyzickou a psychickou zátěž, biologické činitele, bezpečnostní přestávky, vhodné mikroklimatické podmínky, zásobování pitnou vodou, vymalování prostor a jejich úklid. [23]

2.9.2 Bezpečná zařízení a bezpečnostní značení

Všechna zařízení využívaná zaměstnanci musí být vhodně vybírána s ohledem na jejich bezpečí. Používaná zařízení musí být vybavena již od výrobce nebo dodatečně prvky, které

umožní bezpečné a zdravé neohrožující využití. Bezpečnostní prvky zařízení musí vycházet z ergonomických požadavků. Zařízení využívaná k práci musí být podrobena údržbám, kontrolám a revizím včetně soupisu všech zařízení nacházejících se v organizaci. [2]

Umístění bezpečnostního značení v organizaci je požadováno po zaměstnavateli zákonem č. 309/2006 Sb. [22] Náležitosti na vzhled a umístění bezpečnostního značení určuje nařízení vlády č. 11/2002 Sb. Bezpečnostní značení má informační charakter pro zaměstnance o místech, kde je možné očekávat poškození jejich zdraví, nedodrželi-li bezpečnostní opatření. [24]

2.10 Kontroly v rámci BOZP

Kontroly v rámci BOZP nesmí působit jako interní nebo externí policie. Pokud by tak působila, je možné předpokládat zkreslování informací, což není žádoucí a pak provedená kontrola nemá smysl. Výstup kontroly by měl tvořit soubor nedostatků a navrhovaných opatření pro nalezené nedostatky. Tato opatření by měla odstranit nebo eliminovat nalezené nedostatky na přijatelnou úroveň. Za vhodnou součást kontrol se doporučuje provést školení zaměstnanců s následným prověřením znalostí. [2]

Zaměstnavatel v rámci kontrol BOZP má za povinnost ustanovit kontrolní komisi. Zákoník práce určuje zaměstnavateli povinnost v podobě ročních kontrol celkového stavu BOZP, která je nazvána jako prověrka BOZP. [18] Předmětem této kontroly musí být kontrola dodržování požadavků, které plynou z právních předpisů. Dále také kontrola dokumentace, která je v organizaci vedena k BOZP. Výstup kontroly vytvoří souhrn nedostatků spolu s návrhy opatření. Výsledek takové kontroly je nutné zapsat do záznamníku kontrol se všemi náležitostmi. [2]

Frekvence kontrol v rámci organizace a problematiky BOZP by měla být následující:

- Namátková kontrolní činnost, provádí se nepravidelně dle aktuálního vývoje v rámci organizace a je prováděna zaměstnanci na vedoucích pozicích, osobou odborně způsobilou nebo zaměstnancem, který je odpovědný za oblast BOZP. Tato kontrolní činnost reaguje například na následky úrazu na pracovišti.
- Specifická kontrolní činnost, tento druh kontrolní činnosti je zaměřen na nové podmínky v rámci pracovní činnosti, je-li v organizaci zavedena nová technologie nebo nové pracovní postupy. Tuto kontrolní činnost provádí zaměstnanci na vedoucích pozicích, osoby odborně způsobilé a zaměstnanci zodpovědní za oblast BOZP.

- Neustálá kontrolní činnost, tu provádí zaměstnanci na vedoucích pozicích, případně zaměstnanci zodpovědní za BOZP v rámci každého dne a náplně výkonu práce.
- Periodická kontrolní činnost, je prováděna periodicky každý rok na všech úsecích a pracovištích zaměstnanců, tak aby byla zajištěna celková bezpečnost a ochrana zdraví při práci. Tento druh kontrolní činnosti by měla provádět odborně způsobilá osoba. [2]

3 POŽADAVKY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A NOREM NA BOZP

Prioritní hodnotou všech vyspělých států je ochrana zdraví jedince a zajištění jeho bezpečnosti. Česká republika patří mezi vyspělé státy a disponuje obsáhlými způsoby řešení problematiky BOZP v rámci platných právních předpisů a norem. Základním dokumentem, který řeší problematiku bezpečnosti, je Ústava a Listina základních práv a svobod České republiky. Za stěžejní zákon pro problematiku BOZP je možné považovat zákoník práce. Vzhledem k tomu, že Česká republika je členem Evropské unie není možné opomenout závazky plynoucí z právních předpisů unie.

3.1 Nejdůležitější právní předpisy a normy ČR související s BOZP ve firmním prostředí

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce – vymezuje ustanovení, která řeší výkon práce ve vztahu zaměstnanec – zaměstnavatel a také vztah kolektivní povahy. Zákon vymezuje informace o právních vztazích před zahájením pracovněprávního vztahu, o právech i povinnostech zaměstnance, zaměstnavatele a některých sankcích za porušení povinností. [18]

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce – tento zákon se zaměřuje na inspektorát práce a orgány provádějící kontrolu v oblasti BOZP i zaměstnaneckých pracovních podmínek. V tomto zákoně je dále řešena působnost kontrolních orgánů a inspektorátů práce spolu s právy a povinnostmi v rámci kontrol, přestupků, právních deliktů a sankcí za porušení stanovené povinnosti. [25]

Zákon č. 309/2006 Sb., který upravuje další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovně právní vztahy – uvedený zákon provádí zapracování příslušných předpisů Evropského společenství a upravuje další požadavky na BOZP v pracovněprávním vztahu a zajištění BOZP při činnostech nebo poskytnutí služeb mimo tyto vztahy v návaznosti na zákoník práce. [22]

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů – tento zákon je značně rozsáhlý a definuje práva a povinnosti pro fyzické a právnické osoby, které se týkají ochrany veřejného zdraví. Pojednává také o úkolech, působnosti a pravomocech orgánů, které vystupují v ochraně veřejného zdraví. Zákon řeší i hygienické požadavky na vodu, jejich kontroly, úpravu atd. [23]

Mezi další právní předpisy, které vymezují požadavky na oblast bezpečnosti a ochrany zdraví patří:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
- Usnesení č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD, která představuje součást ústavního pořádku České republiky,
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- Zákon č. 65/2017 Sb., řešící ochranu zdraví před škodlivými účinky, které způsobují návykové látky,
- Zákon č. 435/2004 Sb., řešící zaměstnanost,
- Zákon č. 174/1968 Sb., vymezující státní odborný dozor nad bezpečností práce,
- Zákon č. 102/2001 Sb., který řeší obecnou bezpečnost výrobků,
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., které vymezuje podrobnější požadavky na pracoviště a pracovní prostředí,
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., které stanovuje podmínky ochrany zdraví při práci,
- Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., které vymezuje způsob evidování úrazů, jejich hlášení a zasílání záznamu o úrazu,
- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., které určuje podmínky na vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů,
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., které stanovuje rozsah a podrobnější podmínky poskytování OOPP,
- Nařízení vlády č. 21/2003 Sb., které stanovuje technické požadavky na osobní ochranné prostředky,
- Nařízení vlády č. 276/2015 Sb., které se zabývá odškodňováním za bolest a ztížené společenské uplatnění, které je způsobeno pracovním úrazem či nemocí z povolání,
- Vyhláška č. 6/2003 Sb., která stanovuje hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí místností určených k pobytu ve specifických stavbách,
- Vyhláška č. 137/2004 Sb., která vymezuje hygienické požadavky na stravovací služby a zásady osobní a provozní hygieny,
- Vyhláška č. 432/2003 Sb., která stanovuje jednotlivé podmínky pro zařazení prací do kategorií,

- Vyhláška č. 79/2013 Sb., vymežující pracovnělékařské služby a některé druhy posudkové péče,
- Vyhláška č. 180/2015 Sb. pojednávající o pracích a pracovištích, které jsou zakázané.

Mezi základní vybrané normy patří:

- ČSN OHSAS 18001, Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – Požadavky,
- ČSN EN 50110-1 ed. 3, Obsluha a práce na elektrických zařízeních,
- ČSN EN 12665, Světlo a osvětlení - Základní termíny a kritéria pro stanovení požadavků na osvětlení,
- ČSN EN 31010, Management rizik – Techniky posuzování rizik. [17]

V České republice je za strategický průřezový dokument, který stanovuje cíle s nástroji v rámci realizace politiky BOZP považována Národní politika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Ta zpracovává požadavky s prioritami Evropské unie do programů České republiky. Dokumentem, který realizuje Národní politiku BOZP je Národní akční program BOZP na léta 2017 až 2018. Tento program má vytyčených 7 oblastí s úkoly na termíny a také 3 oblasti, kde úkoly budou plněny průběžně. [26]

3.2 Nejdůležitější právní předpisy a normy EU související s BOZP ve firmním prostředí

V Evropské unii jsou směrnice, které jsou právním aktem, který stanovuje Smlouva o EU. Ta představuje závazek v celém svém rozsahu pro všechny členské státy, kdy tyto státy jsou povinny aplikovat evropské směrnice do vnitrostátního práva. V případě aplikování směrnic EU je dovoleno členskému státu v zájmu ochrany zaměstnanců nastavit daleko důraznější a přísnější pravidla v rámci svých vlastních požadavků, které plynou ze státních právních předpisů. Po aplikování těchto vlastních důslednějších požadavků existuje skutečnost, že všechny členské státy EU nemají stejné požadavky na oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. [27]

Směrnice 89/391, rámcová směrnice o BOZP, řeší zavádění vhodných opatření k lepší bezpečnosti a ochraně zdraví všech zaměstnanců v rámci práce. Směrnice má vytyčen cíl v podobě stanovení stejné úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví pro všechny pracovníky a zaměstnance. [28]

Mezi další dílčí směrnice patří:

- Směrnice 2009/104/EC, která řeší minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při použití pracovních zařízení,
- Směrnice Rady 2003/88/EC, upravující některé aspekty pracovní doby,
- Směrnice Rady 2002/14/EC, řešící problematiku informování zaměstnanců a způsoby projednávání s nimi,
- Směrnice Rady 92/58/EEC, stanovující minimální požadavky na značky spojené s bezpečností a zdravím, které jsou umístěny na pracovištích,
- Směrnice 91/383/EEC, je směrnicí která doplňuje opatření k lepší bezpečnosti a ochraně zdraví při práci pro pracovníky ve stálém nebo přechodném pracovním poměru,
- Směrnice Rady 89/656/EEC, vymezující minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při použití osobních ochranných prostředků zaměstnanců při práci,
- Směrnice Rady 89/654/EEC, stanovující minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti,
- Směrnice 89/686/EEC, řešící sblížení právních předpisů, které se týkají osobních ochranných prostředků u členských států. [9]

Další vybrané normy, které jsou aplikovatelné na problematiku BOZP:

- OHSAS 18001, představuje normu, která stanovuje požadavky na systém managementu BOZP s možností řízení rizik BOZP a následným zlepšením této problematiky,
- ILO-OSH 2001, vychází ze základu, který představuje to, že BOZP je integrováno do základní složky řízení podniku. [17]

Evropská komise na období roku 2014 až 2020 vypracovala Strategický rámec k ochraně zdraví a bezpečnosti při práci. Tento rámec vymezuje spolu s výzvami také cíle na oblast BOZP, ukazuje opatření a stanovuje možné nástroje k řešení. Hlavní cíl tohoto rámce spočívá v nastavení jednotných podmínek v souladu se strategií Evropa 2020 a v udržení si vedoucích úloh EU při prosazování vysokého standardu na pracovní podmínky, a to nejen v Evropě, ale také v rámci mezinárodního prostoru. [29]

Existuje celá řada dalších právních předpisů a norem, které řeší problematiku BOZP v rámci České republiky a EU, není možné uvést všechny právní předpisy a normy vzhledem k rozsahu diplomové práce.

4 MANAGEMENT RIZIK

Management rizik nebo řízení rizik je vyžadováno na oblast BOZP zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce. Ten vymezuje pro zaměstnavatele povinnost v podobě provádění posouzení rizik pro bezpečnost práce a pro ochranu zdraví při práci a stanovení následných opatření k částečné eliminaci nebo celkovému odstranění rizik. Pokud zaměstnavatel naplní tuto povinnost je v jeho silách poté vytvořit bezpečné a zdravé neohrožující prostředí pro práci svého zaměstnance. [18]

4.1 Kategorizace prací

Prvotní fází prevence rizik, tak jak ji vyžaduje zákoník práce, zákon č. 262/2006 Sb. je zařazení práce zaměstnance zaměstnavatelem do příslušné kategorie. [18] Kategorizace práce musí být také provedena na základě požadavku, který plyne ze zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. [23] Samotná kategorizace prací je prováděna dle vyhlášky č. 432/2003 Sb., kterou jsou stanoveny podmínky pro zařazování prací do jednotlivých kategorií. Tato vyhláška také vymezuje jednotlivé limitní hodnoty, kritéria a faktory pro jednotlivé kategorie. Každý parametr zohledňuje míru nepříznivých faktorů, které mohou mít za následek ovlivnění zdraví zaměstnance. [30] Hodnotící způsoby faktorů vykazujících rizikovitost jsou uvedeny v nařízení vlády č. 361/2007 Sb., které stanovuje podmínky na ochranu zdraví při práci. [19]

Všechny pracovní pozice musí projít posouzením a vyhodnocením mezních limitních údajů, které jsou stanoveny rizikovými faktory. Jedná se především o faktory v podobě: prachu, psychické a fyzické zátěže, zrakové zátěže, biologických činitelů, chemických látek a směsí. Dále také zátěže extrémním chladem, teplem, vlhkostí nebo pracovní polohy a působení vibrací. [7]

Každý ze zaměstnavatelů je povinen uvést v rámci návrhu kategorizace prací označení vykonávané práce, název s místem pracoviště, kde bude pracovní činnost vykonávána. Na zařazování prací do příslušných kategorií by se měl podílet tým, který se skládá z osoby odborně způsobilé k prevenci rizik, lékaře poskytujícího pracovních-lékařské služby pro organizaci a zaměstnanců na vedoucích pozicích. [7]

Kategorizace prací v organizaci musí být neustále v aktuální podobě vedena. Případně aktualizovaná, jelikož každá změna pracovních podmínek, která vykazuje vliv na stanovené kategorie, musí projít novým vyhodnocením. [7]

4.2 Analýza rizik

Analýza rizik zastupuje základní prvek pro rizikové inženýrství a je také nutnou podmínkou pro rozhodování o riziku a současně představuje základní proces v managementu rizik. [4] Aby firma nebo společnost mohla provést efektivní řízení rizik je nutné taková rizika vůbec poznat a následně zanalyzovat. Analýza rizik umí identifikovat rizika, nalézt vhodné postupy ke snížení působení rizik a poskytnout objektivní informace pro adekvátní rozhodnutí. Pomocí analýzy rizik má organizace možnost zmapovat všechna rizika, která mohou ohrozit život jejich zaměstnanců. [31] [32]

4.2.1 Identifikace a vyhledávání rizik

Identifikovat a vyhledat rizika je v rámci managementu rizik považováno za nejvíce náročnou činnost. Při těchto činnostech dochází k posuzování skutečného stavu a porovnání se stavem, který je považován za optimální. Při zjištění rozporů mezi optimálním a skutečným stavem dochází k objevení příčin možných škod. Samotný akt vyhledávání rizik nesmí být pouze jednorázovou činností, musí docházet k neustálému vyhledávání rizik. Tato oblast je tvořena třemi základními pilíři. Prvním pilířem je identifikace nebezpečí se zdroji rizik, druhý pilíř představuje odhadování rizika, které vzniklo jako důsledek nebezpečí a třetí pilíř zastupuje identifikaci osob. Těmito osobami jsou myšleny osoby, které mohou být ohroženy hrozbou. [31] [32]

K identifikaci a vyhledávání rizik je možné užít několika metod, mezi tyto metody patří:

- Bezpečnostní prohlídka,
- Kontrolní seznam (Check List Analysis),
- Audit bezpečnosti (Safety Audit),
- Analýza „Co se stane když“ (What-If Analysis),
- Analýza stromem poruch FTA (Fault Tree Analysis).

Existuje celá řada dalších metod, ale všechny mají stejný základ a ten představuje vlastní systém. Z tohoto důvodu jsou zařazeny do kategorie systematických. Existují i kombinace metod. [7] [32] [33]

4.2.2 Hodnocení rizik

Všechna nalezená a identifikovaná rizika je nutné vyjádřit prostřednictvím jejich míry nebo velikosti. Tato míra a velikost se určuje prostřednictvím práce s veličinami, které nelze

v mnohých případech přesně určit a změřit. Míra plně souvisí také s pravděpodobností výskytu a pravděpodobností ztráty. Pokud jsou tyto dvě pravděpodobnosti vysoké, je možné považovat toto riziko za rizikovější. K hodnocení rizik je možné využít vlastních metod, ale také již využívaných. Pro všechny metody je společná tvorba kategorií. Jde o kategorie, do kterých jsou rizika zařazována. Za vhodný počet kategorií je považováno množství tří až pěti kategorií.

K hodnocení rizik je možné užít několika metod, mezi které patří:

- Jednoduchá bodová polo-kvantitativní metoda „PNH“,
- Bodová metoda BOMECH,
- Metoda JBM. [7] [32]

4.2.3 Opatření snižující rizika a metody redukce rizik

Návrh opatření, kterým se snižuje míra rizika, zastupuje třetí fázi managementu rizik po identifikaci, vyhledání a hodnocení rizik. Pokud by nedošlo k návrhu opatření, tak by nedošlo ani k naplnění základního cíle managementu rizik. [7]

Pokud se navrhuje opatření, je nutné si uvědomit, zda konkrétní riziko je možné zcela odstranit nebo nahradit anebo je možné jej pouze snížit na přijatelnou úroveň. Ideální v praxi však téměř nedosažitelné řešení představuje celkové odstranění zdroje hrozby. Toto řešení není ve většině případů možné realizovat, tak se musí přistupovat ke kolektivním ochranám nebo k individuální ochraně. [7]

Není v silách lidského jedince ani organizace všechny rizika omezit na přijatelnou úroveň nebo je zcela odstranit. Proto se využívá dalších metod, abychom dosáhli přijatelné úrovně, zejména transferu nebo vyhnutí se riziku.

Zaměstnavatelé pro přijetí a aplikaci vhodných opatření pomocí technologické, technické nebo organizační změny uplatňují všeobecné preventivní zásady.

Po stanovení výše rizika a návrhu jednotlivých opatření je možné vybrat z několika metod k redukci rizik.

- Ignorace rizika – představuje metodu redukce rizika v podobě snížení vynaložených nákladů na opatření nebo vynechání již aplikovaných opatření k redukci rizik. Riziko je po výběru této metody neřízeno. Použití této metody je vhodné pouze pro rizika, která se vyskytují jen zřídka a mohou způsobit minimální škodu.

- Sledování rizika – metoda sledování, nebo i monitoring představuje pozorování vývoje a aktuálního výskytu všech událostí označených jako rizikové a také hodnot v rámci rizikových faktorů. K aktivaci opatření dochází, pouze pokud dojde k zvýšenému výskytu sledovaného rizika nebo k vysoké hodnotě rizikového faktoru.
- Prevence rizika – je metodou redukce rizika, kdy je předcházeno samotnému vzniku možné rizikové události za pomoci opatření, které redukuje četnost vzniku rizik pomocí snížení hodnoty rizikového faktoru.
- Redukce rizika – tato metoda je obdobou prevence rizika. Při užití této metody dochází k potlačování rizikové události pomocí opatření v podobě kontroly nebo represe u rizika s vysokou mírou výskytu.
- Pojištění – metoda pojištění představuje sdílení rizika v rámci větší skupiny osob pro rizika s malou pravděpodobností nebo zcela náhodným výskytem, který je obtížným způsobem ovlivnitelný.
- Eliminace rizika – představuje metodu, kdy jsou zrušeny činnosti nebo zdroje, které vykazují velmi vysoký rizikový faktor. Při eliminaci se využívá například outsourcingu. [32]

O přijetí všech opatření a metod k redukci rizik rozhodují zaměstnavatelé. Ti si musí uvědomit, zda vhodná opatření aplikovat či nikoliv. Nechť zaměstnavatelů vůči otázkám bezpečnosti a prevenci je vhodné snížit prostřednictvím vyjádření finančních hodnot, které těmito opatřeními a redukcemi ušetří. [7]

4.3 Užití metody v práci

Analýza rizik má celou řadu metod. Neexistuje jedna univerzální metoda, kterou je možné aplikovat na všechna odvětví a zkoumané problémy.

- **Bezpečnostní prohlídka**

Bezpečnostní prohlídka představuje fyzickou prohlídku pracovních prostor a rozhovory se zaměstnanci firmy. Rozhovory probíhají s řadovými zaměstnanci a zaměstnanci na vedoucích pozicích. Cílem těchto prohlídek je identifikovat okolnosti a skutečnosti, které by mohly ohrozit dotčené osoby na jejich zdraví nebo životě. Výsledek této metody umožní osobě vykonávající prohlídku vyhledat rizika a vytvořit popis možného budoucího problému z bezpečnostního hlediska. [33]

- **Kontrolní seznam Check List Analysis**

Kontrolní seznam Check List Analysis zastupuje seznam otázek, které jsou vygenerovány na základě zjištěných charakteristik pozorovaného systému nebo dané činnosti. Tyto otázky mají přímou souvislost se systémem a možnými dopady, selháním jednotlivých prvků systému nebo s potencionálním vznikem škod. Strukturu takového seznamu je možné přizpůsobit požadavkům daného odvětví, tak aby se jednalo o jednoduchý seznam až velmi složitý soubor seznamů. Metoda vychází ze systematické kontroly naplnění předem definovaných podmínek a také i opatření. [7]

- **Jednoduchá bodová polo-kvantitativní metoda „PNH“**

Metoda umožňuje okamžitě stanovit míru rizika. Míru rizika R vyjadřuje výsledek součinu třech činitelů P, N, H. Činitel P zastupuje pravděpodobnost vzniku rizika, činitel N představuje pravděpodobnost následků působení rizika a činitel H vyjadřuje názory hodnotitelů. Všichni tři činitelé jsou vyjádřeni v rozsahu 1 až 5, kdy 1 znamená nejnižší možný faktor a 5 nejvyšší možný faktor. [32]

Pokud součin všech tří činitelů vyjádří výsledek vyšší než 100, tak se jedná o riziko nepřijatelné. Je-li výsledek mezi 51 až 100 tak je tato míra rizika označena jako nežádoucí, v případě výsledku 11 až 50 jde o riziko mírné. Vyjde-li výsledek 3 až 10, tak se jedná o akceptovatelné riziko, a když výsledek je nižší než 3, tak jde o riziko bezvýznamné. [32]

- **Hodnocení rizik pro výběr a použití osobních ochranných pracovních prostředků**

Metoda hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP vychází z nařízení vlády č. 495/2001 Sb. a přílohy č. 1 k tomuto nařízení vlády. Metoda hodnotí působení rizik, které jsou zařazeny do fyzikálních, chemických a biologických kategorií na jednotlivé části lidského těla. [34]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MODELOVÁ FIRMA POSKYTUJÍCÍ UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ SLUŽBY

Modelová firma Hamřík se zabývá poskytováním ubytovacích a stravovacích služeb. Firma k poskytování těchto služeb využívá vlastní prostor. V rámci ubytovacích služeb nabízí modelová firma hostům 19 pokojů s 32 lůžky, kdy je možné si vybrat z pokojů jednolůžkového nebo dvoulůžkového či pohodlného apartmánu. V oblasti stravovacích služeb nabízí firma hostům kapacitu 55 míst v rámci vlastní restaurace, kterou je možné rozšířit v případě příjatečného počasí o dalších 50 míst na terase. Je možné si vybrat ze stálého jídelního lístku spolu s nabídkou denních menu.

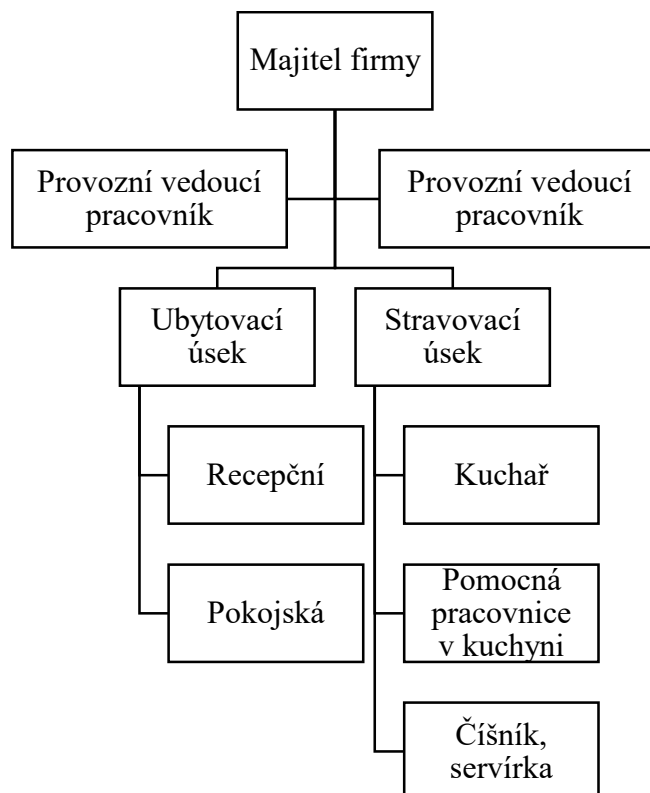
Firma Hamřík zaměstnává 20 osob na hlavní pracovní poměr, z toho 1 majitele, 2 provozní vedoucí pracovníky, 4 kuchaře, 2 pomocné pracovnice v kuchyni, 3 servírky, 2 číšníky, 4 recepční a 2 pokojské.

5.1 Organizační struktura modelové firmy

Organizační struktura firmy Hamřík (Obr. 1) vychází z požadavků majitele firmy a efektivního vedení. V čele firmy stojí samotný majitel, který nezastupuje žádnou funkci ve firmě, je pouze majitelem. Veškerá odpovědnost za chod firmy je na provozních vedoucích pracovnících. Tito dva provozně vedoucí pracovníci jsou ustanoveni jako odpovědní zástupci. Modelová firma je dělena na 2 hlavní úseky, mezi které patří úsek ubytovací a stravovací. Firma Hamřík využívá k údržbářským pracím externích firem, které jsou najímány dle potřeby. V rámci této firmy nepůsobí zaměstnanec na pozici účetní, i těchto služeb je využíváno externí formou.

V ubytovacím úseku působí zaměstnanci na pozicích recepční a pokojská. Rozsah zaměstnankyň na pozici recepční je v rámci prostor recepce, kanceláří a restaurace. Recepční zajišťují služby v podobě rezervace pokojů, přijímání objednávek, příjem hostů, prodej volných pokojů, prodej doplňkových služeb a sortimentu, směnárenské činnosti, předávání pošty a vzkazů, podávání informací a vyúčtování za služby využité v ubytovacím, případně i stravovacím úseku. Rozsah působnosti zaměstnankyň na pozici pokojská je v rámci veřejných prostor vně budovy, restauračních, ubytovacích, personálních, sanitárních a jiných prostor. Dále také míst pro administrativní pracovníky a chodeb v rámci firmy Hamřík.

Ve stravovacím úseku působí zaměstnanci na pozicích kuchař, pomocná pracovníce v kuchyni a číšník-servírka. Tento úsek je zajišťován v rámci nákupní, skladovací, výrobní, prodejní a odbytové činnosti. Nákupní a skladovací činnosti zajišťují potřebný nákup a skladování zboží a surovin, výrobní činnosti zabezpečují výrobu pokrmů. Prodejní a odbytové činnosti umožňují prodej pokrmů a nápojů v rámci obsluhy.

Obr. 1. Organizační struktura firmy Hamřík [vlastní]

Odpovědnými zástupci za firmu Hamřík jsou dva provozně vedoucí pracovníci, je tomu tak z důvodu, že firma poskytuje jak ubytovací tak i stravovací služby. K poskytování těchto služeb je potřebný živnostenský list – hostinská činnost. Tato živnost je živností řemeslnou dle nařízení vlády č. 278/2008 Sb. o obsahových náplních jednotlivých živností. K provozování této živnosti jsou požadovány všeobecné podmínky, kterými jsou:

- plnoletost,
- způsobilost k právním úkonům,
- bezúhonnost,
- doklad o žádných závazcích vůči finančnímu úřadu.

Hlavním požadavkem k provozování této živnosti je podmínka odborné způsobilosti plynoucí ze zákona č. 130/2008 Sb., kterou je možné získat pouze na základě získaného vzdělání v podobě:

- vyučení a získání výučního listu v příslušném tříletém učebním oboru (kuchař, kuchař – číšník, číšník – servírka),
- vysvědčení o vykonané maturitní zkoušce v příslušném středoškolském studijním oboru,
- diplomu, prokazující absolvování vyšší odborné školy příslušného oboru,
- vysokoškolského diplomu, který byl získán v rámci příbuzného vysokoškolského vzdělání v bakalářském nebo magisterském studijním programu,
- dokladu o uznání odborné kvalifikace, která je vydána orgánem s kompetencí uznat odbornou kvalifikaci.

Tuto povinnou odbornou způsobilosti k živnosti – hostinská činnost je možné získat také pomocí vzdělání v příbuzném oboru (řezník, pekař a jiné) daného stupně vzdělání, ovšem s potvrzením o vykonání praxe v oboru hostinská činnost vždy alespoň 1 rok. Dále také re-kvalifikačním kurzem, který je akreditován u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy či vykonáním praxe v tomto oboru po dobu alespoň šesti let.

Poskytování stravovacích služeb představuje vymezení pracovních činností, které jsou označeny jako činnosti epidemiologicky závažné. Požadavky na činnosti epidemiologicky závažné jsou definovány zákonem č. 258/2000 Sb., který řeší ochranu veřejného zdraví a vyhláškou č. 137/2004 Sb., která vymezuje hygienické požadavky na stravovací služby a zásady osobní a provozní hygieny. Z uvedeného zákona a vyhlášky plyne povinnost v podobě informovanosti ošetřujícího lékaře o druhu a povaze pracovních činností, vlastnění zdravotního průkazu, který je nutné mít u sebe. Dále uplatňování znalostí, které jsou nutné v rámci ochrany veřejného zdraví spolu s dodržením zásad osobní hygieny a zásad hygieny provozu. Při výrobě jídel použít pouze suroviny a potraviny, které splňují požadavky orgánů ochrany veřejného zdraví. Dále také dodržet dané požadavky na přípravu, rozvoz, přepravu, skladování a uvedení jídel do oběhu. Pokud jídlo nebylo vydáno ve lhůtě, která je stanovena v zásadách kritických bodů, plyne pro poskytovatele těchto služeb povinnost v podobě likvidace jídla. Není možné takové jídlo uskladnit, opakovaně ohřát ani zamrazit. Teplé jídlo se musí dát do oběhu tak, aby se k zákazníkovi dostalo včas s teplotou alespoň + 60 °C. [23]

5.1.1 Osoba pověřená prevencí rizik ve firmě

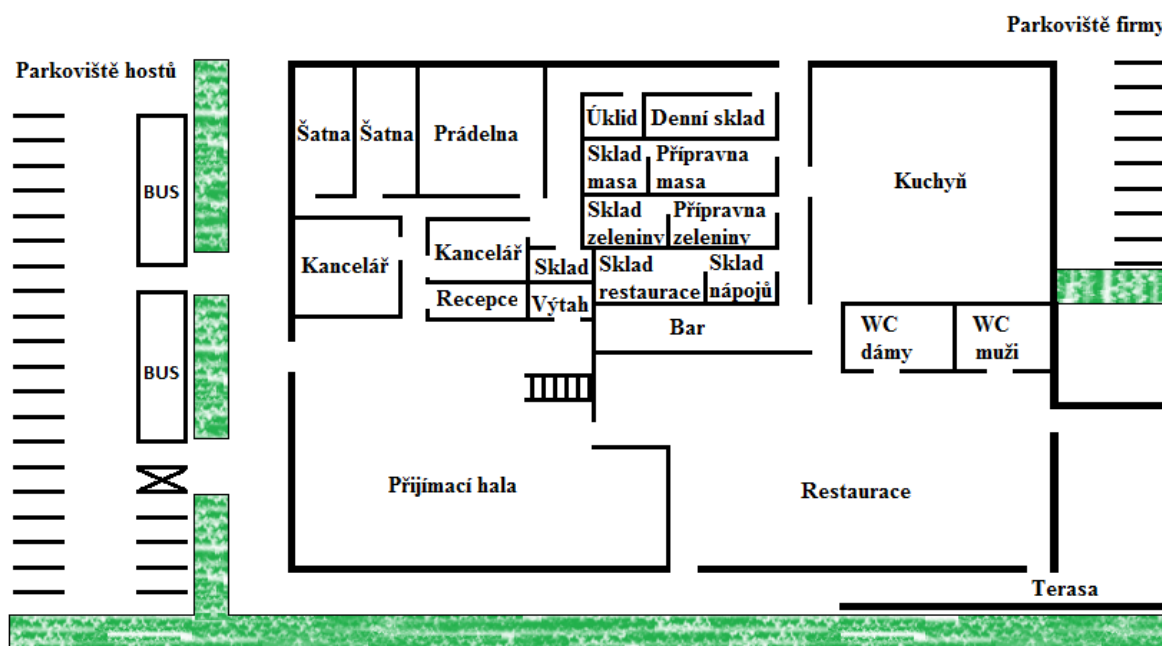
Ve vytvořené modelové firmě Hamřík není povinností majitele firmy dle zákona č. 309/2006 Sb., kterým jsou zajištěny další podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve smyslu § 9 mít osobu odborně způsobilou v prevenci rizik nebo ji zajišťovat skrze externí firmu. Tato povinnost vzniká až nad 25 zaměstnanců, přičemž firma Hamřík má 20 zaměstnanců. Úkoly spojené s prevencí rizik vykonává jeden provozně vedoucí pracovník, který mimo jiné také poskytuje osobní ochranné pracovní prostředky a vede osobní karty zaměstnanců. Tento zaměstnanec má potřebné znalosti ohledně problematiky prevence rizik. Zajišťuje dle vývoje a změny technologií vyhledávání a hodnocení nových rizik.

5.1.2 Zaměstnanec pro problematiku BOZP

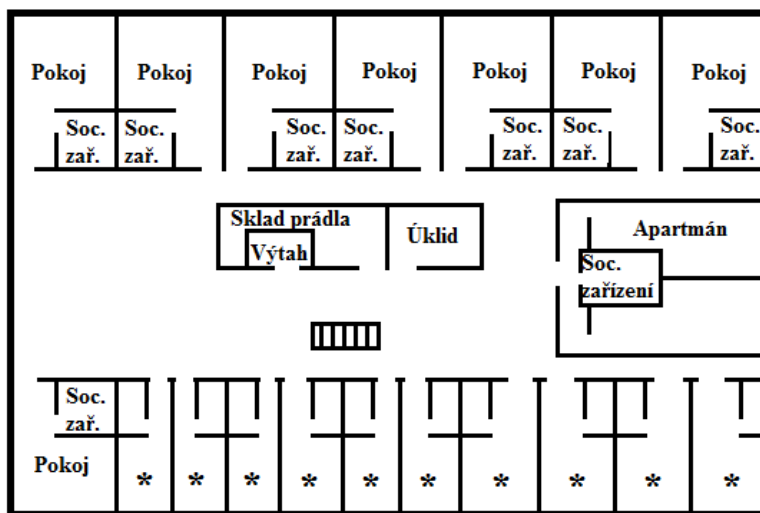
Modelová firma Hamřík má zaměstnanec pro problematiku BOZP v zaměstnankyni, která zastává pozici recepční. Tato osoba zajišťuje naplnění práva zaměstnance na získání informací v problematice BOZP. Tato zaměstnankyně je nejdéle zaměstnanou osobou ve firmě Hamřík.

5.2 Pracovní prostory modelové firmy

Pracovními prostory modelové firmy Hamřík jsou vlastní prostory schválené a určené k provozování ubytovacích a stravovacích služeb (Obr. 2 a Obr. 3). Firma tuto činnost provozuje v objektu, ve kterém jsou chodby, kanceláře, kuchyň, 19 pokojů s toaletou a sprchou či vanou, prádelna, hala určená k přijímání hostů, terasa, přípravná masa a zeleniny, masový sklad a sklad zeleniny. Dále pak recepce pro ubytovací úsek, restaurace s vlastním barem, zaměstnanecská šatna se sprchou a toaletou, dámské a pánské bezbariérové toalety pro hosty restaurace, místnost určená ke skladování úklidových pomůcek a prostředků, sklad denních potřeb. Na pozemku firmy je i vlastní parkoviště pro osobní vozidla a autobusy.

Obr. 2. Schéma areálu firmy Hamřík, přízemí [vlastní]

* Pokoj se sociálním zařízením

Obr. 3. Schéma areálu firmy Hamřík, 1. patro [vlastní]

5.3 Posouzení současného stavu BOZP v modelové firmě

Posouzení současného stavu BOZP ve firmě Hamřík je provedeno pomocí Check List Analysis (Tab. 1) a bezpečnostní prohlídky. Kontrolní seznam byl dán k vyplnění provozně vedoucím pracovníkům, kteří zodpovídají za chod firmy a všechny zaměstnance. Dále pak také

recepční, která je zástupcem zaměstnanců pro oblast BOZP. Jeden provozně vedoucí pracovník ve firmě Hamřík naplňuje také zákonnou povinnost a je osobou pověřenou prevencí rizik. Vyznačené odpovědi vycházejí ze společných odpovědí. Výsledek tohoto seznamu a zjištěné skutečnosti budou sloužit jako podklad pro zpracování návrhu systému řízení BOZP.

Tab. 1. Check List Analysis posuzující současný stav BOZP ve firmě Hamřík [vlastní]

OTÁZKA	ANO	NE
Je užito ve firmě systému na řízení BOZP?		
Je vypracována ve firmě směrnice BOZP?		
Je vypracován ve firmě traumatologický plán?		
Má firma sjednáno zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele?		
Je zpracován dokument (směrnice) řešící problematiku OOPP?		
Školení BOZP pro zaměstnance je provedeno alespoň jednou ročně?		
Účastní se všichni zaměstnanci firmy a učni na praxi školení BOZP?		
Nově přijatý zaměstnanec je dostatečně proškolen o BOZP?		
Dochází k archivaci záznamu o provedených školeních zaměstnanců?		
Po školení BOZP je provedena prověrka získaných znalostí?		
Jsou sledovány lhůty školení zaměstnanců ohledně BOZP?		
Jsou vedeny osobní karty zaměstnanců?		
Provádí se kontrola na přítomnost alkoholu v dechu u zaměstnanců?		
Jsou definovány zakázané práce pro těhotné ženy a nezletilé?		
Má firma provedenu kategorizaci prací?		
Podrobí se každý zaměstnanec vstupní pracovně-lékařské prohlídce?		
Podrobí se každý zaměstnanec periodické pracovně-lékařské prohlídce?		
Dochází k archivaci záznamů pracovně-lékařských prohlídek?		

Je každý zaměstnanec a učeň na praxi seznámen s návodem k použití ke každému obsluhovanému spotřebiči a zařízení?		
Jsou umístěny lékárničky na dostupných místech ve firmě Hamřík?		
Jsou kontrolovány a doplňovány lékárničky během kalendářního roku?		
Je poctivě vedena veškerá evidence úrazů?		
Poskytuje firma OOPP svým zaměstnancům?		
Poskytované OOPP jsou certifikované a dostatečné?		
Jsou poskytovány v dostatečném množství prostředky k mytí, čištění a desinfekci?		
Jsou vyznačeny únikové cesty?		
Je definován předpis k využívání referentského vozidla?		
Je v rámci značení prostor využito bezpečnostních tabulek?		
Je vedena evidence všech regálů?		
Je vedena evidence všech žebříků?		
Provádí se kontroly regálů?		
Provádí se kontroly žebříků?		

Z provedeného posouzení současného stavu BOZP ve firmě Hamřík pomocí Check List Analysis a bezpečnostní prohlídky plyne, že řešení problematiky BOZP není na dostatečné úrovni a je nutné provést změny. Zejména tak, aby byly naplněny veškeré povinnosti, které plynou pro zaměstnavatele. Z tohoto důvodu a ze zákonného požadavku budou v dalších kapitolách provedena opatření, která by měla působit na zlepšení současného stavu. Mezi taková opatření bude patřit provedení analýzy rizik, následně také návrh systému řízení BOZP, traumatologického plánu pro firmu Hamřík a na závěr zhodnocení navrženého a implementovaného systému.

5.4 Popis pracovních činností a kategorizace prací v modelové firmě

V rámci vytvořené modelové firmy Hamřík došlo k vymezení pracovních pozic s pracovními prostory a vykonávanými činnostmi. Dle vyhlášky č. 432/2003 Sb., kterou jsou stanoveny jednotlivé podmínky pro zařazení prací do kategorií, je nutné provést zařazení práce

do kategorií. Toto zařazení prací do kategorií bylo provedeno po identifikaci rizikových faktorů a následném zhodnocení pověřenými orgány. Jednotlivé zařazení prací do kategorií proběhlo na základě rozhodnutí komise, která byla složena ze smluvního lékaře, který zajišťuje pracovně-lékařské služby, majitele firmy a provozně vedoucího pracovníka – osoby pověřené prevencí rizik ve firmě. Výsledná kategorizace prací představuje míru pro následné určení opatření, která zajistí dostatečnou ochranu zdraví a částečnou eliminaci rizik.

Popis vykonávaných činností v rámci pracovních pozic je uveden (Tab. 2). Kategorizace prací ve vytvořené firmě je uvedena pod touto tabulkou.

Tab. 2. Popis pracovních činností [vlastní]

Pozice	Pracovní prostor	Vykonávaná činnost	Počet pracovníků
Provozně vedoucí pracovník	Veškeré prostory firmy	Vedení firmy, řidič – referent, zpracování cenových nabídek, zpracování objednávek, komunikace se zákazníky, reporting	1
Provozně vedoucí pracovník – osoba pověřená prevencí rizik	Veškeré prostory firmy	Vedení firmy, řidič – referent, zpracování cenových nabídek, zpracování objednávek, komunikace se zákazníky, reporting, prevence rizik, poskytování OOPP, školení BOZP	1
Recepční	Recepce, sklad, kancelář, přijímací hala, pokoje	Zpracování ubytovací agendy, příjem hosta, výdej karet pokojů, podávání informací, prodej pokojů	3
Recepční – zaměstnanec za zastupce za BOZP	Recepce, sklad, kancelář, přijímací hala, pokoje	Zpracování ubytovací agendy, příjem hosta, výdej karet pokojů, podávání informací, prodej pokojů, zastupování zaměstnanců za problematiku BOZP	1

Pokojská	Veškeré prostory firmy mimo kuchyně, skladu a přípravny masa a zeleniny	Příprava a úklid pokojů, úklid prostor firmy, desinfekce a dezinsekce prostor firmy, pomocné práce, oznamování nedostatků	2
Kuchař	Kuchyň, sklad masa a zeleniny, přípravná masa a zeleniny, výdejna, denní sklad	Výroba jídel, příjem surovin, příprava masa, příprava zeleniny, vedení provozního systému kritických bodů HACCP	4
Pomocná pracovníce v kuchyni	Kuchyň, denní sklad, sklad masa a zeleniny, přípravná masa a zeleniny, výdej jídel	Příprava zeleniny, příprava masa, mytí nádobí, úklid prostor kuchyně, skladu masa a zeleniny, přípravny masa a zeleniny, desinfekce a dezinsekce kuchyně, přípravny a skladu masa a zeleniny	2
Číšník-servírka	Výdej jídel, restaurace s vlastním barem, terasa, sklad denních potřeb, sklad nápojů	Příjem nápojů, obsluha zákazníků, komunikace se zákazníky, příprava nápojů, prodej pokrmů a nápojů	5

Kategorizace prací v modelové firmě Hamřík je provedena následovně:

- Provozně vedoucí pracovník – kategorie 1,
- Recepční – kategorie 1,
- Pokojská – kategorie 2,
- Kuchař – kategorie 2,
- Pomocná pracovníce v kuchyni – kategorie 2,
- Číšník-servírka – kategorie 2.

6 ANALÝZA RIZIK VE FIRMĚ HAMŘÍK

Analýza rizik ve firmě Hamřík naplňuje povinnost ze zákoníku práce, zákona č. 262/2006 Sb., ve smyslu § 102, která umožňuje předcházet možným ohrožením života a zdraví při práci.

6.1 Bodová polo-quantitativní metoda PNH

Metoda analýzy rizik s názvem bodová polo-quantitativní metoda PNH byla aplikována z důvodu okamžité reprezentace míry rizika. Tato míra rizika R je výsledek součinu třech činitelů. Prvním činitelem je pravděpodobnost vzniku rizika P, druhý činitel představuje pravděpodobnost následků působení rizika N a třetí činitel je názor hodnotitelů H. Každý činitel má svůj rozsah od 1 do 5, kdy 1 představuje nejnižší možný faktor a 5 nejvyšší možný faktor. [32]

Součin třech činitelů stanovuje míru rizika R, výsledek vyšší než 100 říká, že se jedná o riziko nepřijatelné, výsledek v rozmezí 51 až 100 vypovídá o nežádoucím riziku, v případě výsledku 11 až 50 se jedná o mírné riziko, pokud vyjde výsledek 3 až 10, tak se jedná o riziko akceptovatelné a pokud je výsledek nižší, než 3, pak se jedná o riziko bezvýznamné. [32]

Sloupec redukce rizik představuje návrh vhodného přístupu k redukování rizik. Redukce je zastoupena barevným značením, kdy reprezentuje aplikaci preventivních opatření před působením rizik, zastupuje akceptaci rizika, představuje transfer rizika na pojišťovnu a znázorňuje vyhnutí se riziku.

V tabulkách (Tab. 3 a Tab. 4) je aplikována tato metoda na všechny úseky modelové firmy Hamřík, kterých se dotýká problematika BOZP.

Tab. 3. Hodnocení rizik provozně vedoucích pracovníků a v ubytovacím úseku [vlastní]

Identifikace nebezpečí	Vyhodnocení rizika				Navrhovaná opatření k omezení rizika	Redukce rizika
	P	N	H	R		
Uklouznutí zaměstnance na vytřené podlaze a následný pád	3	4	2	24	<ul style="list-style-type: none"> Značit aktuálně umyté podlahy Používat přípravky na mytí s rychleschnoucím účinkem Nosit poskytnutou obuv 	

Práce pod psychickou zátěží a stresem při jednání s lidmi	3	5	1	15	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat emoce a jednání hostů díky vědomostem ze školení • Využívat pracovního volna k psychické relaxaci 				
Pálení a únava očí z dlouhého dívání se do monitoru	4	2	1	8	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat vzdálenost hlavy od monitoru 50 až 70 cm • Nepoužívat monitory vykazující poruchu (problíkávání) 				
Bolesti v oblasti zad anebo hlavy po práci na počítači	4	3	1	12	<ul style="list-style-type: none"> • Provést upravení si židle dle ergonomických zásad správného sezení za počítačem • Uvolnit tělo vhodnými cviky 				
Pád zaměstnankyně z výšky při umývání oken	2	4	2	16	<ul style="list-style-type: none"> • Použít pouze bezvadný žebřík • Dbát pokynů z informací k údržbě oken od výrobce 				
Náraz na ostrou hranu kancelářského nábytku	4	3	1	12	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmístit vhodně nábytek po kanceláři nebo na recepci • Uklízet nepořádek a tím vytvářet dostatečný prostor 				
Námaha ruky případně celé horní končetiny z nesprávného ergonomického rozpoložení pracoviště	4	2	2	16	<ul style="list-style-type: none"> • Využívat gelových podložek k opření si zápěstí při práci s klávesnicí či myší • Opírat předloktí ruky o opěradla rukou na kancelářské židli 				
Poranění ruky kancelářskými potřebami	2	3	1	6	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřeceňovat schopnosti potřeb a sebe samého • Při práci využívat selský rozum 				

Opáření horkou vodou nebo připraveným nápojem	4	5	2	40	<ul style="list-style-type: none"> • Přemísťovat horké nápoje s opatrností a na podnosech • Odkládat horký připravený nápoj na bezpečné místo na stole 				
Pád využívaného zařízení a zranění způsobené úderem	3	3	2	18	<ul style="list-style-type: none"> • Využívat vhodných poskytnutých OOPP • Rozmýšlet se nad místem dočasného odložení náradí 				
Fyzické přetížení a působení horka vedoucí k přehřátí nebo dehydrataci organismu	3	4	1	12	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržování bezpečnostních pracovních přestávek • Dodržovat pitný režim • Chránit tělo před tepelným zářením (sluncem) 				
Prostydnutí následkem vystavení se chladu a vlhku	3	3	1	9	<ul style="list-style-type: none"> • Využit OOPP dle pracovního prostředí a podmínek • Chránit tělo teplým nápojem 				
Nepřirozená pracovní poloha a tím způsobená jednostranná zátěž	3	3	2	18	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovit přijatelný pracovní postup • Použít náradí a pracovní pomůcky k usnadnění práce • Střídat dobu práce a odpočinku 				
Při práci a pohybu s nástroji zásah spolupracovníka nástrojem	1	3	1	3	<ul style="list-style-type: none"> • Sledovat pohyb v okolí zaměstnance • Dodržovat dostatečnou vzdálenost mezi pracovníky 				
Ztracení stability využívaného	3	5	4	60	<ul style="list-style-type: none"> • Nenosit břemena těžší 15 kg na žebříku 				

žebříku a následný pád					<ul style="list-style-type: none"> • Provést kontrolu žebříku vizuálně před jeho použitím • Nevyklánět se z osy žebříku • Využívat žebříků krátkodobě k fyzicky nenáročným pracem • Nepoužívat žebřík se známými poškození 			
------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Tab. 4. Hodnocení rizik ve stravovacím úseku [vlastní]

Identifikace nebezpečí	Vyhodnocení rizika				Navrhovaná opatření k omezení rizika	Redukce rizika		
	P	N	H	R				
Pád zaměstnance po uklouznutí na mokré podlaze ve skladu výčepu a za barem	2	4	2	16	<ul style="list-style-type: none"> • Vyspádovat podlahy skladu i prostoru za barem k odtokovému kanálu a stírat vodu do něj • Užit protiskluzové podlahy nebo podložky 			
Praštění se kegem a následná naraženina či zlomenina	2	3	2	12	<ul style="list-style-type: none"> • Při dodávce umístit kegy tak, aby nemuselo docházet k jejich přesunu 			
Kažení nápojů ve výčepním systému	1	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • Čistit, desinfikovat a proplachovat potrubí 			
Pád buňky nebo celého regálu z přetížení	3	4	1	12	<ul style="list-style-type: none"> • Provádět kontrolu stability regálu a zatížení • Nepřetěžovat buňky regálu 			
Pád zaměstnankyně z výšky při umývání oken	2	4	2	16	<ul style="list-style-type: none"> • Použít pouze bezvadný žebřík • Dbát pokynů z informací k údržbě oken od výrobce 			

Upadnutí zaměstnance díky mastné nebo mokré podlaze	4	5	3	60	<ul style="list-style-type: none"> • Využít pracovní obuv • Vyčistit a odmastit podlahu • Značit aktuálně umyté podlahy 				
Požezání si ruky nožem, stříhnutí se nůžkami na drůbež nebo úraz sekáčkem na maso	4	5	3	60	<ul style="list-style-type: none"> • Využívat proti požezové rukavice k ochraně rukou • Udržovat ostří nástrojů dostatečně ostré • Omezit manipulaci v prostoru s nástroji 				
Požezání se střepem z prasklého skleněného nebo porcelánového nádobí při mytí	4	4	3	48	<ul style="list-style-type: none"> • Vyřadit i částečně poškozené nádobí • Využít rukavic a smetáku s lopatkou k odklizení poškozeného nádobí 				
Popaření se horkým připravovaným nebo připraveným pokrmem	4	5	2	40	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulovat s nádobím pouze v ochranných chňapkách • Odkrývat nádoby s horkým jídlem opatrně a s odvráceným obličejem od místa úniku páry • Otevírat pomalu konvektomat 				
Sesuv předmětu po odebrání předmětu z nákladového prostoru automobilu a pád předmětu na zaměstnance	3	3	1	9	<ul style="list-style-type: none"> • Převážené předměty odebírat s rozmyslem a postupně • Využívat fixačních bodů v automobilu při přepravě 				
Vtáhnutí, rozdrčení, požezání prstů při použití	3	5	3	45	<ul style="list-style-type: none"> • Přitláčet maso nebo sýr pomocí ochranné pomůcky výrobce 				

mlýnků a nářezových strojů					<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na dodržení návodů k použití zvoleného typu zařízení 				
Přetížení končetin a svalstva přesunem těžkých břemen	4	4	2	32	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřekračovat povolené hmotnostní limity • Užívat pomůcek nebo pomoci spolupracovníka 				
Nakažení infekčním onemocněním s epidemiologickou závažností	2	5	2	20	<ul style="list-style-type: none"> • Dohlížet na zdraví zaměstnanců a oznamovací povinnost • Dodržovat stanovené postupy při skladování a přípravě jídla • Používat poskytnuté OOPP a prostředky k mytí, čištění a desinfekci 				

Výsledná míra rizik poukazuje na skutečnost, že se ve firmě Hamřík nachází 1 bezvýznamné riziko, 5 rizik akceptovatelných, 19 rizik mírných a 3 rizika nežádoucí. K redukování uvedených rizik je vhodné využít také metod redukce rizik. Tyto metody byly aplikovány na všechna rizika, preventivní opatření na 19 rizik, akceptace rizika u 13 rizik, transfer u 6 rizik a vyhnutí se riziku 9. Metody redukce rizika je možné kombinovat mezi sebou k dosažení optimálního a požadovaného stavu.

6.2 Návrh opatření

Z provedené analýzy rizik a výsledné míry rizik plyne, že se ve firmě Hamřík nachází rizika bezvýznamná, akceptovatelná, mírná a také nežádoucí. Pro rizika nežádoucí byly navrženy okamžité opatření ke snížení míry rizikovosti. Všechna ostatní rizika budou řešena dle navržených opatření z provedené analýzy rizik, redukce rizik a návrhu systému řízení BOZP.

Do rizik vyhodnocených jako rizika nežádoucí patří:

- Ztracení stability využívaného žebříku a následný pád, eliminace rizika bude uskutečněna seznámením s provozním řádem skladů v navrhovaném systému řízení BOZP, vymezením pravidelných kontrol žebříků a regálů a stanovením maximální hmotnosti zvedaného břemene na žebříku. Okamžitým řešením skutečnosti je nákup a výměna nových žebříků za vadné a poučení zaměstnanců o bezpečném používání.

- Upadnutí zaměstnance díky mastné nebo mokré podlaze, okamžitá eliminace rizika je vyřešena nákupem obuvi s protiskluzovou podrážkou a prostředků k mytí podlah s rychleschnoucím a odmašťovacím účinkem. Další opatření představuje důraz na značení mokrých ploch a zavedení kontrol nad dodržováním čistoty podlah v pracovním prostoru.
- Pořezání si ruky nožem, stříhnutí se nůžkami na drůbež nebo se seknutí sekáčkem na maso, ke snížení míry rizika jsou ihned poskytnuty koupené proti pořezové rukavice.

Za hlavní nedostatek firmy Hamřík je možné považovat nedostatečné řešení problematiky BOZP a absence organizačních směrnic. Tato skutečnost plyne z analýzy, vytvořeného kontrolního seznamu a následných odpovědí v tomto seznamu pověřených osob, který se nachází v kapitole posouzení současného stavu BOZP v modelové firmě. Dalším problémem, který je zřejmý ihned po vstoupení do pracovních prostor firmy na základě bezpečnostní prohlídky, je absence dostatečných a vhodných osobních ochranných pracovních prostředků. Jelikož v tomto odvětví není možné zcela snížit míru rizika kolektivní ochranou. Proto budou řešeny do detailu seznamy poskytovaných osobních ochranných pracovních prostředků. Na základě výsledků posouzení současného stavu bylo mimo jiné zjištěno, že zcela chybí traumatologický plán pro poskytnutí první předlékařské pomoci. Tento plán bude rovněž navržen v další kapitole. Mezi další navržené části systému řízení BOZP bude patřit problematika školení zaměstnanců a jejich výchova k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, pracovně-lékařských prohlídek. Dále pak evidování zranění, poranění a úrazů, prevence před požíváním alkoholu a jiných omamných látek, provozní řád skladů, užívání referentského vozidla a využívání spotřebičů a zařízení. V rámci tohoto systému budou také vymezeny zakázané práce pro těhotné ženy a nezletilé zaměstnance a všeobecné poučení pro zaměstnance bez elektrotechnické kvalifikace. V závěru navrženého systému budou uvedeny doporučení pro provádění povinné roční prověrky BOZP.

Mezi další navrhovaná opatření pro firmu Hamřík patří vznik nové pracovní pozice, která bude mít na starosti problematiku bezpečnosti včetně BOZP. Jelikož provozně vedoucí pracovník zastupuje ve firmě hned několik pracovních pozic a není v jeho silách se problematice BOZP věnovat dle požadavků a navrhovaného systému řízení BOZP. Pokud není možné vytvořit novou pracovní pozici, tak alespoň využít externí firmy, která se bude na základě smluvních závazků starat o veškerou řešenou problematiku dle navrženého systému.

Na závěr navrhuji firmě Hamřík navržený systém řízení BOZP aplikovat do organizačních směrnic a předpisů řešené problematiky.

7 NÁVRH SYSTÉMU ŘÍZENÍ BOZP VE FIRMĚ HAMŘÍK

Návrhem systému řízení BOZP v modelové firmě Hamřík, která poskytuje ubytovací a stravovací služby je vytvoření systému řízení BOZP a traumatologického plánu. Celý návrh systému vychází z posouzení současného stavu, požadavků, které kladou právní předpisy a také z výsledků provedené analýzy rizik.

7.1 Systém řízení BOZP firmy Hamřík

Systém řízení BOZP firmy Hamřík slouží k naplnění všech povinností, které vymezují právní předpisy platné na území České republiky a také k napravení zjištěných negativních skutečností. Celý návrh systému řízení BOZP je koncipován k možné tvorbě nových organizačních směrnic řešené problematiky.

Obsah systému řízení BOZP ve firmě Hamřík:

- Základní ustanovení systému BOZP,
- Školení zaměstnanců a výchova k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci,
- Pracovně-lékařské prohlídky,
- Evidování zranění, poranění a úrazů
- Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a prostředků k mytí, čištění a desinfekci,
- Prevence před požíváním alkoholu a jiných omamných látek,
- Provozní řády skladů,
- Provozní předpis pro užívání referentského vozidla,
- Provozní předpis spotřebičů a zařízení,
- Poučení zaměstnanců bez elektrotechnické kvalifikace a lhůta revizí,
- Zakázané práce těhotným ženám, matkám a nezletilým pracovníkům,
- Prověrka BOZP.

7.1.1 Základní ustanovení systému BOZP

Tento navrhovaný systém BOZP ve firmě Hamřík nabývá své platnosti dnem jeho vydání a je závazný pokud dojde k vytvoření organizačních směrnic pro všechny zaměstnance této firmy a také pro prostory, které patří firmě Hamřík.

A. Účel systému

Účel systému tkví v určení pravidel pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnancům firmy Hamřík, která se zabývá poskytováním ubytovacích a stravovacích služeb. Dalším účelem systému je provádění důsledných kontrol jejího dodržení s důrazem na co možná nejvyšší snížení pracovních úrazů na pracovišti.

B. Stanovení odpovědností

Zákoník práce, zákon č. 262/2006 Sb. stanovuje odpovědnost za dodržení předpisů řešící problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na zaměstnance a zaměstnavatele. Nastavená pravidla a povinnosti se přiměřeným způsobem dotýkají také osob, které pro firmy vykonávají smluvní práce či dodávky na území vlastněném firmou. Za plnění pracovních úkolů firmy Hamřík ohledně péče ve vztahu k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci nese odpovědnost pracovní vedoucí pracovník. Z uvedeného zákona plyne povinnost pro zaměstnance být skutečně a prokazatelným způsobem pravidelně proškolen a projít následnou prověrkou nabytých vědomostí. Tuto povinnost je zapotřebí splnit alespoň jednou v kalendářním roce, nebo pokud dojde ke změně technologie, k výskytu nepříznivé události ve vztahu k bezpečnosti nebo k přeřazení zaměstnance na novou pracovní pozici.

C. Bezpečnostní pokyny pro zaměstnance

Každý nově přijímaný a přijatý nebo přeřazený zaměstnanec smí být zapojen do procesu práce až po kladném závěru pracovní-lekářské prohlídky a prokazatelném školení. Ty musí odpovídat nastaveným požadavkům a pravidlům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na uvažované pracovní pozici.

Před započítím výkonu práce nového zaměstnance je nutné provést seznámení s pracovním prostorem, bezpečnostními a hygienickými zásadami pracoviště. Při výkonu práce je povinností zaměstnance využívat poskytnutých osobních ochranných pracovních prostředků, aby bylo eliminováno škodlivé působení vlivů pracoviště. Nároky na osobní ochranné pracovní prostředky jsou řešeny tímto navrhovaným systémem v příslušné části.

V případě zjištění nedostatků nebo závad provést oznámení tohoto zjištění provozně vedoucímu pracovníkovi nebo případně orgánu státního odborného dozoru za bezpečnost práce a technická zařízení. Nenastoupit pod vlivem alkoholu nebo omamné látky do pracovní směny, nepožívat alkohol ani jiné omamné látky v prostorách firmy ani mimo pracovní dobu. V případě pokynu zmocněných osob se podrobit dechové zkoušce či vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiné omamné látky. Kouřit jen na místech určených. Ohleduplně a dle návodu k obsluze jednat se svěřeným majetkem firmy. Chránit majetek firmy před ztracením, zneužitím nebo poškozením.

7.1.2 Školení zaměstnanců a výchova k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

V pracovním prostředí nevyjímaje modelové firmy Hamřík patří mezi primární povinnosti soustavná činnost řešící seznámení všech svých zaměstnanců s právními a ostatními předpisy k potřebnému zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dále pak pravidelné prověření nabytých vědomostí a neustálé trvání na jejich dodržování a provádění kontrol.

Zákoník práce, který je dán zákonem č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů vymezuje v § 106, odstavce 4, písmena a) povinnost pro zaměstnance v podobě účasti na školení, které jsou zajišťovány zaměstnavatelem na problematiku BOZP včetně ověření si znalostí v tomto odvětví.

Z důvodu zajištění této povinnosti dle zákoníku práce je nutné provádět školení:

- **VSTUPNÍ ŠKOLENÍ**, které je určeno pro každého nového zaměstnance. Takové školení je vykonáno před samotným zahájením stanovené pracovní náplně dané pracovní pozice. Obsahem tohoto školení je problematika a právní předpisy k BOZP týkající se obsazované pracovní pozice. Školení provádí odborně způsobilý zaměstnanec externí firmy nebo provozně vedoucí pracovník – osoba pověřená prevencí rizik, která vede přijímací řízení.
- **ŠKOLENÍ NOVĚ PŘIJATÉHO ZAMĚSTNANCE NA PRACOVIŠTI**, toto školení je povinné pro nově přijatého zaměstnance nebo zaměstnance, který mění svoje pracovní zařazení s pracovní pozicí. Před samotným zahájením pracovního výkonu provede odborně způsobilý zaměstnanec externí firmy nebo i provozně vedoucí pracovník – osoba pověřená prevencí rizik prvotní školení a upozornění zaměstnance na možná pracovní a případná zdravotní rizika pracoviště. Dále pak provede názorné seznámení obsluhy pracovních zařízení a strojů dle pracovní pozice. Školení vychází

z celého navrhovaného systému řízení BOZP. Provozně vedoucí pracovník zabezpečí zaměstnanci nejméně po dobu 10 pracovních dnů od samotného zahájení pracovního výkonu:

- Vybavení osobními ochrannými pracovními pomůckami před zahájením pracovního výkonu,
- Vykonávání pracovního výkonu pod dohledem zaměstnance se zkušenostmi na dané pracovní pozici se zápisem tohoto zaměstnance do osobní karty.
- Přiřazení zaměstnance, který ještě nedosáhl plnoletosti k zaměstnanci se zkušenostmi, tak aby byl prováděn dohled a docházelo k výchovnému působení na nezletilého zaměstnance do doby plnoletosti. Přiřazení zaměstnance k dohledu a výchovnému působení musí být zapsáno v osobní kartě zaměstnance.

Po uplynutí zaškolovací doby provede provozně vedoucí pracovník firmy Hamřík celkové zhodnocení této doby a zařazení zaměstnance na příslušné pracoviště.

- PERIODICKÉ ŠKOLENÍ, je prováděno pro všechny zaměstnance jednou za kalendářní rok osobou odborně způsobilou (pověřenou) v prevenci rizik a zodpovědnou za problematiku BOZP. Toto školení se zaměřuje na všeobecný přehled platných předpisů problematiky BOZP a firemního působení.
- ODBORNÁ ŠKOLENÍ, tento druh školení je určen pro zaměstnance, kteří jsou řidiči referentského vozidla. Za referentské vozidlo je považováno vozidlo o maximální hmotnosti 3,5 tuny, které není řízeno řidičem z povolání. Obsahem tohoto školení je seznámení zaměstnanců s právními předpisy ohledně provozu na pozemních komunikacích a provozování vlastní dopravy dopravním prostředkem. Školení provede odborně způsobilá osoba v prevenci rizik.

Každé takové školení je na svém závěru ukončeno ověřením si nabytých znalostí formou ústního rozhovoru. Po školení zaměstnance dojde k zápisu do zaměstnanecké karty zaměstnance o proběhlém školení, které je potvrzeno školitelovým i zaměstnancovým podpisem. Zápis s podpisy potvrzuje, že školení bylo provedeno dle všech náležitostí a zaměstnanec je seznámen s řešenou problematikou.

7.1.3 Pracovně-lékařské prohlídky

Pracovně-lékařské prohlídky jsou rozděleny v rámci firmy Hamřík do čtyř druhů prohlídek, tak jak ustanovuje vyhláška č. 79/2013 Sb. Prvním druhem jsou prohlídky vstupní, druhým

druhem periodické, třetím mimořádné a čtvrtým výstupní. Všechny zmíněné druhy lékařských prohlídek zaměstnanců jsou prováděny u smluvního firemního lékaře. Na uvedené pracovně-lékařské prohlídce mimo prohlídky výstupní je nutné vždy donést výpis z dokumentace pacienta od svého praktického lékaře.

Vstupních lékařských prohlídek se musí zúčastnit všichni noví zaměstnanci, kteří ještě nenastoupili do pracovního poměru. Těchto prohlídek se musí zúčastnit také stávající zaměstnanci, kteří jsou v procesu přeražení na práci rizikovou. Periodických prohlídek se účastní všichni zaměstnanci dle zařazení do kategorie práce a stanovených frekvencí. Na mimořádné prohlídky jsou posíláni zaměstnanci firmy Hamřík s podezření na zhoršení zdravotního stavu nebo je možné očekávat změny v rámci zdravotní způsobilosti.

V rámci přijímacího řízení nebo přeražení zaměstnance je povinností provozně vedoucího pracovníka vyplnit žádost o lékařský posudek (Tab. 5) posuzující zdravotní způsobilost zaměstnance se všemi skutečnostmi ohledně rozsahu vykonávaných prací zaměstnancem. Náplní periodických a výstupních prohlídek je základní vyšetření a ostatní vyšetření dle požadků, které byly vyšetřovány v rámci vstupní prohlídky.

Tab. 5. Pracovně-lékařský posudek o zdravotní způsobilosti zaměstnance [vlastní]

Žádost o lékařský posudek posuzující zdravotní způsobilost zaměstnance					
Druh pracovně-lékařské prohlídky:		Vstupní	Periodická	Mimořádná	Výstupní
Jméno a příjmení zaměstnance:			Datum narození:		
Adresa trvalého bydliště:			Zdravotní pojišťovna:		
Pracoviště:		Pracovní zařazení:			
Noční práce:	ANO	NE	Pracovní režim:	Jednosměnný	Dvousměnný
Zvláštní požadavky na zdravotní způsobilost k výkonu práce (zaměření lékaře):					
	Ostrost zraku zaměstnance		Alergie		Jiná vyšetření:
	Zátěž na dolní končetiny		Vyšetření sluchu		
	Zátěž na oblast zad		Řidič referent		
Posudek lékaře posuzující zdravotní způsobilost zaměstnance					
Posudkový závěr:					

	Zaměstnanec je zdravotně způsobilý, včetně činnosti epidemiologicky závažné
	Zaměstnanec není zdravotně způsobilý
	Zaměstnanec je zdravotně způsobilý, včetně činnosti epidemiologicky závažné ovšem za podmínek:.....
	Zaměstnanec pozbyl dlouhodobě zdravotní způsobilosti pro výkon práce
Lékař, poskytovatel pracovně-lékařské služby pro firmu Hamřík potvrzuje, že upozornil zaměstnance na vlivy působící z pracovních podmínek na jeho zdraví.	
Datum, podpis a razítko lékaře:	
U posuzovaného zaměstnance došlo k seznámení s posudkovým závěrem a samotný posudek mu byl předán dne: ..... Podpis zaměstnance:	
Zaměstnanec oprávněný k převzetí posudku lékaře tento posudek převzal dne: ....., jméno a podpis oprávněného zaměstnance:	

7.1.4 Evidování zranění, poranění a úrazů

Dílčí část navrhovaného systému nesoucí název evidování zranění, poranění a úrazů vychází z povinností pro zaměstnavatele, které řeší pracovní úrazy a nemoci z povolání. Tato povinnost je definována zákoníkem práce, zákon č. 262/2006 Sb., § 105 a také nařízením vlády č. 201/2010 Sb., které vymezuje způsob evidování úrazu, hlášení a zasilání vyplněných záznamů o úrazech. Kniha úrazů je součástí návrhu systému řízení BOZP ve firmě Hamřík. Její úlohou je vést přehled se všemi náležitostmi ohledně pracovních úrazů. Tuto knihu musí vést provozně vedoucí pracovník. Zápis v knize úrazů se všemi náležitostmi představuje potvrzení pro možné registrování pracovního úrazu.

V případě jakéhokoliv pracovního úrazu nebo zranění, které ani nezpůsobí pracovní neschopnost, je povinností o této skutečnosti vést evidenci. Toto zaevidování je provedeno na základě povinného oznámení vzniklé skutečnosti zaměstnancem. Oznámení vykonává buď sám poškozený zaměstnanec, umožňuje-li mu to jeho aktuální zdravotní stav nebo jiní zaměstnanci, kteří jsou dotčení touto skutečností, případně jsou v roli svědka. Došlo-li k úrazu, který má za následek více než tři denní pracovní neschopnost nebo pěti denní hospitalizaci je povinností provozně vedoucího pracovníka – osoby pověřené prevencí rizik nebo technika BOZP z externí firmy provést vypsání záznamu o pracovním úrazu do 5 dnů od oznámení

úrazu. Záznam o úrazu vychází z přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 201/2010 Sb., které řeší způsoby evidence úrazů, jejich hlášení a zasílání záznamů dotčeným institucím. Vzor záznamu o úrazu je uveden v příloze P I této diplomové práce. V rámci platnosti této části navrhovaného systému a platných právních předpisů je nutné zaslat záznam o úrazu za uplynulý měsíc do pátého dne následujícího měsíce dotčeným institucím.

Mezi tyto instituce a orgány patří Policie ČR, pokud existuje podezření o spáchání trestného činu. Dále zástupce pro oblast BOZP, oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj, vyžaduje-li pracovní úraz pracovní neschopnost delší než 3 dny nebo hospitalizaci delší než 5 dnů.

Pokud došlo k úmrtí zaměstnance v souvislosti s pracovním úrazem je nutné tuto skutečnost nahlásit Policii ČR, zástupci pro oblast BOZP, oblastnímu inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj, zaměstnavateli, nejedná-li se o vlastního zaměstnance a zdravotní pojišťovně zaměstnance.

Další povinností zaměstnavatele je hlásit změny ve skutečnostech od zaslání záznamu o úrazu všem institucím, kterým skutečnost nahlásil. Podoba záznamu o úrazu – hlášení změn vychází z nařízení vlády č. 201/2010 Sb., které řeší způsoby evidence úrazů, jejich hlášení a zasílání záznamů dotčeným institucím a přílohy č. 2 k tomuto nařízení. V diplomové práci je uveden tento záznam v příloze P II.

Formulář (Tab. 6) slouží k evidování pracovních úrazů, obsahuje všechny povinné údaje, které jsou dány jmenovanými právními předpisy. Forma vedení knihy úrazů není striktně vymezena a je možné ji mít ve fyzické nebo i elektronické podobě.

Tab. 6. Formulář evidence pracovních úrazů [vlastní]

Jméno (jména) s příjmením postižených zaměstnanců úrazem a jejich počet:		
Vykonávaná činnost:	Datum a čas:	Odpracovaný čas před úrazem:
Zraněná část těla a druh zranění:	Místo úrazu:	Příčina a zdroj úrazu:
Popis děje úrazu:		

Jména a příjmení svědků úrazu:	Jméno a příjmení zaznamenatele a jeho prac. zařazení:
--------------------------------	---

7.1.5 Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a prostředků k mytí, čištění a desinfekci

Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků je dílčí částí návrhu systému řízení BOZP modelové firmy Hamřík. Povinnost týkající se poskytování osobních ochranných pracovních prostředků vychází ze zákoníku práce, zákon č. 262/2006 Sb. a § 104 spolu s nařízením vlády č. 495/2001 Sb., který stanovuje rozsah a podmínky samotného poskytnutí osobních ochranných pracovních prostředků, mycích a čisticích prostředků spolu s desinfekčními prostředky.

Mezi povinnosti zaměstnance, kterému byly poskytnuty OOPP ve smyslu tohoto návrhu systému řízení BOZP patří: využívat OOPP pouze pro výkon pracovní činnosti, pro kterou mu zaměstnavatelem byly poskytnuty. Druhou povinností zaměstnance je pečovat o poskytnuté OOPP běžnou údržbou, dále pak s nimi zacházet hospodárně. Dojde-li ke snížení ochranné funkce poskytnuté pomůcky provést její vrácení. V případě ukončení pracovního poměru vrátit OOPP nebo se domluvit o odkupu OOPP v podobě proplacení poměrné části ceny či na darování použitých OOPP.

Povinností zaměstnavatele je vedení evidence poskytovaných OOPP pro každého zaměstnance. Povinností zaměstnavatele je také v případě snížení ochranné funkce OOPP provést okamžitou opravu anebo poskytnutí nových OOPP.

Vyhodnocení rizik pro výběr a poskytnutí OOPP je provedena pro každé pracovní zařazení v rámci modelové firmy Hamřík. Tabulka pro vyhodnocení rizik k výběru a použití ochranných prostředků vychází z přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 495/2001 Sb.

Uvedené seznamy poskytovaných OOPP vychází z provedeného hodnocení rizik jednotlivých pracovních zařazení (Tab. 7 až Tab. 15). Doba použitelnosti OOPP není uvedena z důvodu velké rozmanitosti činností a možnosti požádání o OOPP kdykoliv je to potřeba a okolnosti to vyžadují. Vzhledem k optimalizaci skladových zásob OOPP jsou předpokládány uvedené počty poskytnutých OOPP.

Tab. 7. Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP – KUCHARĚ, POMOCNÁ PRACOVNICE V KUCHYNI [vlastní]

KUCHARĚ, POMOCNÁ PRACOVNICE V KUCHYNI		Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP																		
		Mechanická				Tepelná			Záření		Aerosoly		Kapaliny							
		Pády z výšky	Náraz, úder	Řezné rány, škrábance	Uklouznutí, upadnutí	Vibrace	Teplo	Chlad	Hluk	Ionizující	Neionizující	Elektrina	Prach, vlákna	Dýmy, mlhy	Páry, plyny	Ponoření	Postříkání	Patogenní bakterie	Patogenní viry	Mykotické houby
Hlava	Oči																			
	Uši																			
	Tvář																			
	Dýchací org.																			
	Lebka																			
Horní končetiny	Hlava																			
	Ruce																			
Dolní končetiny	Paže																			
	Chodidla																			
	Nohy																			
Trup																				
Kůže																				
Parenterální cesty																				
Celé tělo																				

Tab. 8. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: KUCHARĚ [vlastní]

Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: KUCHARĚ		
Druh OOPP	Název	Počet kusů na rok
Rondon	Kuchařský rondon RADIM, dlouhý rukáv, bílý	4
Kalhoty	Pánské kalhoty ARTUR, bílé	3
Zástěra	Voděodolná zástěra GUSTAV s náprsenkou, bílá	2
Rukavice	Jednorázové rukavice BERT, latexové	2
	Rukavice RETON, protipořezové	1
Kuchyňská chňapka	Kuchyňské chňapky GASTRO	6
Pracovní obuv	Celokožený sandál MAPLE, 2 přezky	2
Pokrývka hlavy	Kuchařský baret LUDVA, bílý	3

Tab. 13. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: PROVOZNĚ VEDOUCÍ PRACOVNÍK, RECEPČNÍ [vlastní]

Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: PROVOZNĚ VEDOUCÍ PRACOVNÍK, RECEPČNÍ		
Druh OOPP	Název	Počet kusů na rok
Košile	Košile	3
Kalhoty	Pánské číšnícké kalhoty ALBERT, černé	2
	Dámské kalhoty IVA, černé	2
Sukně	Dámská sukně TEREZA, černá	1
Pracovní obuv	Pánská polobotka číšnícká	2
	Dámská polobotka VIOLA do obsluhy	2

Tab. 14. Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP – POKOJSKÁ [vlastní]

		Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP																		
		Mechanická				Tepelná		Zaření			Aerosoly			Kapaliny						
		Pády z výšky	Náraz, úder	Řezné rány, škrábance	Uklouznutí, upádnutí	Vibrace	Teplota	Chlad	Hluk	Ionizující	Neionizující	Elektrická	Prach, vlákna	Dýmy, mlhy	Páry, plyny	Ponoření	Postříkání	Patogenní bakterie	Patogenní viry	Mýkotické houby
Hlava	Oči																			
	Uši																			
	Tvář																			
	Dýchací org.																			
	Lebka																			
Horní končetiny	Ruce																			
	Paže																			
Dolní končetiny	Chodidla																			
	Nohy																			
Trup																				
Kůže																				
Parenterální cesty																				
Celé tělo																				

Tab. 15. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: POKOJSKÁ [vlastní]

Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: POKOJSKÁ		
Druh OOPP	Název	Počet kusů na rok
Halena	Dámská halena GABRIELA, bílá	4
Kalhoty	Dámské kalhoty DARJA, bílé	3

Plášť	Dámský plášť EVA, bílý	2
Rukavice	Jednorázové rukavice BERT, latexové	2
	Kyselinovzdorné rukavice TEKPLAST	2
Pracovní obuv	Celokožený sandál MAPLE, 2 přezky	2
	Polobotka s ocelovou špicí LINDEN, bílá	1

Poskytování a přidělení osobních prostředků k mytí, čištění a desinfekci je stanoveno zaměstnavateli dle ustanovení zákoníku práce. Poskytování těchto prostředků vychází z míry znečištění v rámci výkonu jednotlivé pozice a dle nároků daného pracoviště na čistotu a dodržování hygienických zásad. Z důvodu rozmanitosti vykonávaných profesí v rámci modelové firmy Hamřík jsou poskytovány tyto prostředky periodicky každý měsíc, v případě potřeby i dříve. V prostorách firmy jsou veřejně běžně přístupné a dle potřeby doplněny některé uvedené prostředky, i přesto dochází k poskytování a přidělování prostředků každý měsíc.

Výdej prostředků k mytí, čištění a desinfekci (Tab. 16) probíhá skrze provozně vedoucího pracovníka ve stanoveném množství. Nákup je zajišťován majitelem firmy. K uskladnění těchto prostředků je využito skladu, kde dochází také k výdeji. Výdej je evidován pomocí evidenčního listu proti podpisu zaměstnance.

Tab. 16. Poskytované množství prostředků k mytí, čištění a desinfekci zaměstnanců [vlastní]

Druh práce	Nečistá práce	Méně čistá práce	Čistá práce
Pozice	Pokojská, kuchař, číšník-servírka, pomocná pracovníce v kuchyni	Recepční	Provozně vedoucí pracovník
Tekuté mýdlo, ml./měsíc	300	200	100
Prací prášek, kg/rok	5	3	3
Ochranný krém na ruce, ks/měsíc	5	2	2
Ručník, ks/rok	4	2	2

7.1.6 Prevence před požíváním alkoholu a jiných omamných látek

Tato část navrhovaného systému vymezuje způsob praktického provedení postupu, který je zaměřen na prevenci a případnou represi vůči požívání alkoholu a jiných omamných látek na pracovišti.

Opatření týkající se požívání alkoholu jsou vyžadovány v rámci platnosti zákoníku práce, zákona č. 262/2006 Sb., a také zákona řešící opatření k ochraně před možnými škodami, které způsobují tabákové výrobky, alkohol a jiné návykové látky, zákon č. 379/2005 Sb. Nově od 31. 5. 2017 dle zákona č. 65/2017 Sb. který řeší ochranu zdraví před škodlivým účinkem všech návykových látek.

Povinností zaměstnance ve smyslu tohoto návrhu systému řízení BOZP je podrobit se zkoušce k prokázání přítomnosti alkoholu v dechu pomocí dechové zkoušky anebo odběru krve s lékařským vyšetřením k prokázání požití omamné látky a alkoholu. Další povinností zaměstnance je počínat si tak, aby případné požití alkoholu či jiné omamné látky před pracovní dobou nemělo za následek prokázání zbytkového alkoholu v dechu nebo jiné omamné látky a alkoholu v krvi při nástupu do pracovní doby anebo v pracovní době či na území firmy. Pokud dojde k odmítnutí požadované zkoušky ze strany zaměstnance, pak je takové jednání považováno za hrubé porušení pracovní povinnosti a s dotyčným zaměstnancem dojde k okamžitému rozvázání pracovního poměru, dle zákoníku práce, zákon č. 262/2006 Sb. § 52, písmena g. Kouření je povoleno pouze na vyhrazeném místě, které je určeno majitelem firmy. Kouření je zakázáno na jiných místech v areálu firmy anebo ve služebním vozidle.

Mezi povinnosti provozně vedoucích pracovníků patří v první řadě jednoznačné seznámení všech podřízených zaměstnanců s tímto navrženým systémem modelové firmy Hamřík. Nesmí dojít k opomenutí seznámení také všech osob, které pro firmu vykonávají smluvní práce či dodávky na území vlastněném firmou a jsou aktuálně zařazeny pod působnost tohoto vedoucího zaměstnance. Druhá povinnost tkví v cílených preventivních kontrolách určených na vyloučení nebo prokázání přítomnosti alkoholu v dechu podřízeného zaměstnance. Další povinností vedoucího zaměstnance je v případě zjištění požití alkoholu dát neomluvenou absenci za pracovní den nebo jeho část z důvodu vykázaní zaměstnance z prostor firmy kvůli nemožnosti provádět výkon práce v podnapilém stavu.

V rámci působení tohoto návrhu systému řízení BOZP modelové firmy Hamřík dochází ke zplnomocnění uvedených osob (Tab. 17) k provedení orientační dechové zkoušky na přítomnost alkoholu v dechu u zaměstnance.

Tab. 17. Zplnomocněné osoby k provedení dechové orientační zkoušky [vlastní]

Oprávněná osoba	Působnost	Zaměstnanec
Majitel firmy	Veškerý majetek firmy	Všichni zaměstnanci
Vedoucí pracovník	V rámci svého pracoviště	Podřízení zaměstnanci
Technik odpovědný za bezpečnost	Veškerý majetek firmy	Všichni zaměstnanci
Podnikový lékař	Veškerý majetek firmy a ordinace lékaře	Všichni zaměstnanci

Poznámka: veškerým majetkem firmy se ve smyslu tohoto navrženého systému rozumí veškeré prostory, i takové, na kterých parkuje nebo vykonává služební cestu služební vozidlo nacházející se mimo území firmy.

Po provedené dechové zkoušce prokazující nebo vylučující přítomnost alkoholu v dechu zaměstnance je povinné provést zápis se všemi náležitostmi (Tab. 18). Je-li dechová zkouška odmítnuta zaměstnancem anebo zaměstnanec není schopen podrobit se dechové zkoušce zjišťující přítomnost alkoholu v dechu je potřeba tuto skutečnost zapsat a nechat podepsat svědkem.

Tab. 18. Formulář k zápisu provedené orientační dechové zkoušky [vlastní]

ZÁPIS Z PROVEDENÉ ORIENTAČNÍ DECHOVÉ ZKOUŠKY K ZJIŠTĚNÍ PŘÍTOMNOSTI ALKOHOLU V DECHU
Dne ....., v ..... hodin ..... minut byla provedena orientační dechová zkouška k zjištění přítomnosti alkoholu u zaměstnance:
Jméno a příjmení: .....
Datum narození: .....
Adresa trvalého bydliště: .....
Pracovní zařazení: .....
Výše uvedený zaměstnanec se PODROBIL / NEPODROBIL na základě požadavku orientační dechové zkoušky k prokázání přítomnosti alkoholu v dechu dle zákona č. 379/2005 Sb. a zákona č. 65/2017 Sb.

Název digitálního detektoru alkoholu a jeho číslo: ....., kterým byla provedena orientační dechová zkouška na přítomnost alkoholu v dechu.

Výsledek provedené orientační dechové zkoušky k zjištění přítomnosti alkoholu v dechu, dle návodu výrobce digitálního detektoru alkoholu: .....promile.

Prohlašuji, že zkouška byla provedena ve smyslu systému řízení BOZP firmy Hamřík.

.....

Podpis osoby provádějící dechovou zkoušku

K zápisu z provedené dechové k zjištění přítomnosti alkoholu v dechu mám tyto připomínky:.....

.....

.....

Podpis kontrolovaného zaměstnance

Případné jakékoliv nedodržení povinnosti, která plyne z této části navrženého systému, bude toto jednání chápáno a posouzeno jako tzv. porušení pracovní kázně zvláště hrubým způsobem dle zákoníku práce, zákon č. 262/2006 Sb., § 52, písmena g. Poté dojde ihned ke snížení pohyblivé složky mzdy a v případě opakování k zániku pracovního poměru.

Všechny osoby, které pro firmu vykonávají smluvní práce či dodávky na území vlastněném firmou a jsou aktuálně zařazeny pod působnost vedoucího zaměstnance modelové firmy Hamřík a dojde u nich k prokázání přítomnosti alkoholu v dechu nebo existuje důvodné podezření na požití alkoholu. Tak dojde k okamžitému ukončení vykonávané smluvní činnosti a k vykázání této osoby mimo prostory modelové firmy Hamřík. Skutečnost bude písemně oznámena zaměstnavateli této osoby a bude vyžadována změna osoby na dokončení smluvní činnosti.

7.1.7 Provozní řád skladů

Dílejší část navrhovaného systému modelové firmy Hamřík s názvem provozní řád skladů stanovuje podmínky k řešení bezpečné práce v rámci prostor určených ke skladování. Tyto

podmínky vychází z normy ČSN 26 9030 a také nařízení vlády, které se zabývá podrobnějšími požadavky na pracoviště a samotné pracovní prostředí č. 101/2005 Sb.

Povinností zaměstnavatele a majitele firmy Hamřík je v rámci tohoto navrhovaného systému zajistit zaměstnancům této firmy a všem dalším osobám, které pro firmu vykonávají smluvní práce či dodávky do skladů bezpečnost při samotném provozování skladu. Ať už se jedná o provoz skladů surovin v podobě skladu suchého, skladu zeleniny nebo i skladu nápojů či úklidu a všech dalších skladů. Za plnění povinností jsou odpovědní provozně vedoucí pracovníci, kteří jsou zároveň určeni k tomu, aby zajistili údržbářské práce, opravy a prohlídky regálů a žebříků.

Výška prostor skladu musí být v souladu se zařízením, které je určeno ke skladování. Volný prostor nad uloženou věcí musí být alespoň 20 cm vůči stropu. Pokud je užito regálů ke skladování v rámci skladu je nutné zajistit stabilitu regálu, nesmí dojít pouze ke vzájemnému opření regálu o regál nebo k opření regálu o zeď. Regál nesmí být v žádném případě přetížen nad celkovou nosnost stanovenou výrobcem. Počty buněk s jejich nosností a s celkovou nosností regálu je nutné udržovat v čitelné podobě. Kontrolu regálu s vyplněním uvedeného formuláře kontrolního listu regálu (Tab. 19) je nutné provést před prvním použitím, v případě přesunu na jiné místo a také jedenkrát v rámci kalendářního roku při běžném využívání. Pro zaměstnance v rámci tohoto řádu platí zákaz v podobě lezení na regál anebo po něm. Při plnění buněk regálů a odebírání z buněk je nutné užít žebříků, pokud k tomu nestačí výška zaměstnance. Kontrolu žebříků je nutné provést v případě pořízení nového žebříku a pak jednou ročně v průběhu kalendářního roku. Provedenou kontrolu je nutné zapsat do formuláře kontrolního listu žebříku (Tab. 20). Při využití žebříků je nutné si uvědomit několik bezpečnostních požadavků, které jsou kladeny na práci s nimi. V první řadě by se mělo jednat o vykonávanou práci v krátkém časovém horizontu a bez fyzické náročnosti. Maximální snášená či vynášená hmotnost břemene při použití žebříku musí být maximálně 15 kg. Samotné umístění žebříku musí být takové, aby nedošlo ke zhoršení stability po dobu využití.

Tab. 19. Formulář kontrolního listu regálu [vlastní]

Kontrolní list regálu inventární číslo:.....					
Výrobce a typ regálu					
Rok výroby regálu					
Materiál regálu	Dřevo	Ocel	Hliník	Nerez	Plast

Umístění v rámci objektu			
Celková nosnost regálu			
Počet buněk a jejich nosnost			
Rozměry regálu			
Seznam kontrolních úkonů:			
A) Deformace nosen, pevnost spojů, celková stabilita			
B) Nosnost regálu a jeho zatížení			
C) Ostatní závady – koroze, pevnost opravovaných míst, čitelnost identifikátorů, ...			
Seznam provedených kontrol regálu			
Datum kontroly regálu	Zjištěný stav regálu dle seznamu kontrolních úkonů	Jméno a podpis odpovědné osoby	Poznámka
	A)		
	B)		
	C)		
	A)		
	B)		
	C)		

Tab. 20. Formulář kontrolního listu žebříku [vlastní]

Kontrolní list žebříku inventární číslo:.....					
Výrobce a typ žebříku					
Rok výroby					
Materiál žebříku	Dřevo	Ocel	Hliník	Laminát	
Druh žebříku	Jednoduchý	Dvoudílný	Teleskopický	Štafle	Jiný
Celková délka (m)					

Délka po složení (m)	
Počet stupňů	

Seznam kontrolních úkonů:

- A) Deformace stupňů (žebříku), opotřebení, ostrost hran, pevnost spojů
- B) Funkčnost jištění rozevření žebříku, upevnění a opotřebení patek
- C) Ostatní závady – čitelnost identifikátorů a piktogramů, pevnost opravovaných míst, kompletnost a funkčnost příslušenství

Seznam provedených kontrol žebříku

Datum kontroly žebříku	Zjištěný stav žebříku dle seznamu kontrolních úkonů	Jméno a podpis odpovědné osoby	Poznámka
	A)		
	B)		
	C)		
	A)		
	B)		
	C)		

7.1.8 Provozní předpis pro užívání referentského vozidla

Ode dne vydání tohoto předpisu v rámci navrženého systému jsou stanovena pravidla užívání referentského vozidla.

Řidičem referentského vozidla se rozumí zaměstnanec firmy Hamřík, který právě řídí vozidlo v majetku firmy nebo vozidlo vlastněné osobně pro služební účel. Pro řízení takového vozidla neplatí povinnost na profesní školení řidičů. V rámci kalendářního roku je jednou provedeno školení s tematikou řidičů referentů. U nově stanoveného řidiče je za povinnost provést takové školení před první jízdou pro služební účely.

Před jízdou je řidič povinen provést kontrolu vozidla a objevené nebo zjištěné skutečnosti v podobě poškození, nepřítomnosti vybavení nebo nefunkčnosti vozidla ihned ohlásit provozně vedoucímu pracovníkovi. Jedná se o kontrolu osvětlení vozidla, provozních kapalin, přítomnosti povinné výbavy, funkčnosti brzd a viditelného stavu karoserie.

Pokud během jízdy dojde k malé a snadno opravitelné poruše na vozidle nebo k defektu pneumatiky a řidič se rozhodne provést opravu poruchy či výměnu pneumatiky je povinen si obléct reflexní vestu, která se nachází uvnitř kabiny vozidla. Před zahájením této činnosti je povinen oznámit tuto skutečnost telefonicky provozně vedoucímu pracovníkovi.

V případě, že dojde k dopravní nehodě je řidič zaměstnanec povinen tuto nehodu nahlásit ihned provozně vedoucímu pracovníkovi a na Policii ČR. Případné další řešení vzniklé situace provede tento pracovník spolu s určením servisu, který provede opravu vozidla.

V rámci jízd pro služební účely není dovoleno přepravovat ve vozidle osoby, kterým to nebylo písemně dovoleno. Zejména se jedná o rodinu zaměstnance, příbuzné anebo stopaře. Pokud je ve vozidle přepravován náklad je povinností řidiče tento náklad zajistit proti pohybu.

Další povinností řidiče referentského vozidla je vedení knihy jízd s trasou cesty, účelem cesty, vyplněným časem odjezdu z místa a příjezdu do cíle, stavem tachometru, ujetými kilometry a přestávkou. Vše stvrdí svým podpisem.

Při užívání referentského vozidla je nutné vést evidenci platnosti technické způsobilosti vozidla. Pokud se jedná o nové vozidlo, tak je nutné jej přistavit k pravidelné technické prohlídce po 4 rocích od data první registrace. Jedná-li se o vozidlo starší 4 roků, je doba zkrácena na každé 2 roky provozu vozidla.

7.1.9 Provozní předpis spotřebičů a zařízení

Za dodržení této části navrhovaného systému s názvem provozní předpisy spotřebičů a zařízení jsou vždy zodpovědní zaměstnanci, kteří obsluhují zvolený spotřebič nebo zařízení. Takovým zaměstnancem v rámci této části navrhovaného systému se chápe osoba, která:

- je proškolená z problematiky BOZP prokazatelným způsobem,
- dosáhla plnoletosti, anebo v případě osoby s věkem 16 až 18 let je možná obsluha pouze pod stálým dohledem odpovědného zaměstnance za tuto osobu,
- je dostatečně a prokazatelně obeznámena s návodem k obsluze a bezpečnostními pokyny,

- dostala v rámci pracovní náplně pověření k práci na spotřebiči či zařízení,
- má kladný závěr z preventivní pracovní-lékařské prohlídky (fyzická a duševní způsobilost).

Zaměstnanci mají za povinnost při pracích užívat poskytnutých osobních ochranných pracovních prostředků. Pokud dojde k jakékoliv závadě, poškození nebo nehodě při práci se spotřebičem nebo zařízením je zaměstnanec v postavení obsluhy povinen ihned přerušit vykonávanou práci, vypnout tento spotřebič nebo zařízení a tuto skutečnost oznámit provozně vedoucímu pracovníkovi. Po oznámení vzniklé skutečnosti dojde k zápisu do záznamníku.

Kontrolou ze strany zaměstnavatele na dodržení těchto pokynů v modelové firmě Hamřík jsou zmocněni provozně vedoucí pracovníci nebo externí firma, která zajišťuje řešení problematiky BOZP.

Při přípravě na zahájení práce se spotřebičem nebo zařízením je povinností vždy provést vizuální kontrolu:

- Celková stabilita a soudržnost spotřebiče nebo zařízení,
- Stav ovladačů, spínačů, elektroinstalace (přívodního kabelu) a vybavení,
- Kontrola bezpečnostních prvků, krytů a příslušenství,
- Přehlednost a čistota v rámci pracovního prostoru.

Po uplynutí roku provozu je provozně vedoucí pracovník povinen přivolat odborný servis a zajistit celkovou kontrolu a revizi spotřebiče nebo zařízení, kdy dojde k zápisu této kontroly příp. opravy do záznamníku.

V rámci platnosti tohoto předpisu je zakázáno:

- Osobě pod vlivem alkoholu nebo jiné omamné látky provádět jakoukoliv činnost se spotřebičem nebo zařízením,
- Činit tak, aby došlo k vyřazení činnosti bezpečnostních prvků,
- Vykonávat opravu nebo i seřízení za chodu spotřebiče nebo zařízení, pokud to nedovoluje návod k obsluze dodaný výrobcem,
- Upravovat konstrukci, plášť anebo vybavení s příslušenstvím.

Výpis všech spotřebičů a zařízení vlastněných firmou (Tab. 21), na které se předpis vztahuje.

Tab. 21. Výpis spotřebičů a zařízení provozního předpisu [vlastní]

Název	Určení	Zdroj možného úrazu
Elektrický gril	Výroba jídel	Popálení, úraz elektřinou, poranění při čištění
Mikrovlnná trouba	Ohřev jídel	Vystavení se záření, popálení, opaření, poranění při čištění,
Elektrická varná stolice	Výroba jídel	Popálení, poranění při čištění
Fritéza	Výroba jídel	Popálení, popaření, poranění při čištění a filtraci oleje
Elektrický sporák	Výroba jídel	Popálení, popaření, poranění při čištění
Konvektomat	Výroba jídel	Popálení, popaření, poranění při čištění
Mlýnek na maso	Mletí potravin	Pomletí prstů, úraz elektřinou, poranění při čištění
Nářezový stroj	Krájení	Požezání, poranění při čištění
Elektrický mixér	Mixování potravin	Posekání prstů, poranění při čištění, úraz elektřinou
Myčka nádobí	Mytí nádobí	Popálení, opaření, požezání nádobím, přivření prstů
Mlýnek na kávu	Mletí kávy	Posekání prstů, poranění při čištění, úraz elektřinou
Kávovar	Příprava kávy	Opaření, popálení, poranění při čištění
Výrobník ledu	Výroba ledu	Omrzliny, poranění při čištění a manipulaci
Vysavač	Úklidové práce	Přiražení končetiny, úraz elektřinou
Parní čistič	Desinfekce	Popaření, úraz elektřinou, popálení
Žehlička	Žehlení prádla	Popaření, popálení, úraz elektřinou

U každého spotřebiče nebo zařízení je povinností vést záznamník (Tab. 22), do kterého jsou zapisovány veškeré poruchy, nehody, úraz, revize a servis.

Tab. 22. Formulář záznamníku spotřebiče nebo zařízení [vlastní]

Záznamník spotřebiče nebo zařízení s názvem: ....., invent. číslo:			
Provedený úkon na spotřebiči nebo zařízení	Výsledek činnost	Datum	Podpis

7.1.10 Poučení zaměstnanců bez elektrotechnické kvalifikace a lhůta revizí

Tato část navrhovaného systému poučuje zaměstnance seznámené s provozním předpisem spotřebičů a zařízení. Nejedná se o osoby odborně způsobilé v elektrotechnice dle vyhlášky č. 50/1978 Sb., která se zabývá odbornou způsobilostí v elektrotechnice. Takovému zaměstnanci je umožněno v rámci svých pracovních činností provádět pouze vizuální kontrolu, zapínat a vypínat využívaný spotřebič nebo zařízení. Přemístit se souhlasem provozně vedoucího pracovníka přenositelný nebo pojízdný spotřebič či zařízení, zkrátit nebo prodloužit přívodní kabel pomocí zhotovených a certifikovaných zásuvek či vidlic a provádět čištění. To všechno pouze ve stavu vypnutém u spotřebiče nebo zařízení.

Revize elektrických zařízení a spotřebičů je majitel povinen provést pověřenou osobou nejen z důvodu požadavků plynoucích z právních předpisů a pojistných podmínek, ale také z morálního hlediska. V rámci firmy Hamřík je využíváno všech 4 skupin spotřebičů dle ČSN 33 1600. Skupina A představuje spotřebiče, které jsou poskytnuty pronájmem uživatelům nebo dalším firmám, skupina B zahrnuje spotřebiče, které jsou využívány a provozovány v rámci venkovního prostředí. Skupina spotřebičů C zahrnuje spotřebiče, které jsou použity uvnitř budov při výrobních činnostech, skupina D zahrnuje spotřebiče, které jsou použity na veřejně přístupných místech. Lhůty revizí všech elektrických spotřebičů a zařízení v rámci firmy Hamřík je nutné nastavit na každý půl rok. Jedinou výjimku tvoří spotřebiče skupiny A, kde je povinností provést revizi před pronajmutím spotřebiče nebo zařízení. K provedení revize je nutné si najmout externí firmu, která má všechna oprávnění k této činnosti. Po provedené revizi je zapotřebí nechat si vystavit záznam. Z tohoto záznamu by mělo být zřejmé, zda je možné dál využívat daný spotřebič nebo zařízení anebo je nutné jej nechat opravit. V případě zjištění závady je povinností uvést, kdo je zodpovědný za objednání servisu a do jakého data by tato oprava měla být provedena.

7.1.11 Zakázané práce těhotným ženám a nezletilým zaměstnancům

Tato část navrhovaného systému pro firmu Hamřík specifikuje práce, které jsou zakázány pro ženy v těhotenství a nezletilým zaměstnancům. Vychází z vyhlášky č. 180/2015 Sb.

Těhotným ženám je zakázáno vykonávat práci ve firmě Hamřík, která představuje psychickou zátěž nebo práci v noci, případně práci, která vyžaduje využití dýchacího přístroje s izolační vložkou. Mezi další takové práce patří činnosti využívající velké svalové skupiny, které jsou spojeny s přenosem břemen, které mají vyšší hmotnost než 5 kg při opakované činnosti nebo 10 kg při občasné činnosti. Zakázanou prací pro těhotné ženy se myslí také práce ve výšce nad 1,5 m nad volnou hloubkou nebo práce na souvislé ploše, která má vyšší sklon než 10 stupňů. Pokud se jedná o práci vsedě a je potřeba zvedat nebo přenášet břemena s hmotností vyšší jak 2 kg je tato práce také zakázána. Nedovolenou prací je práce spojená s tlačáním do oblasti břicha. K dalším zakázaným pracím patří: práce, které jsou vykonávány za nuceného pracovního tempa, činnosti spojené s expozicí otřesům a rázům, jakákoliv činnost se zdrojem ionizujícího záření, práce obnášející vystavení se chemickým látkám nebo jejich směsím označovaných jako rizikových.

Zakázanými pracemi pro nezletilé pracovníky firmy Hamřík jsou myšleny práce: vykazující rizikovitost, k jejich vykonání je nutné použít dýchacího přístroje s izolační vložkou, využívající velké svalové skupiny. Je povoleno přenášet břemena při občasné činnosti do 20 kg u chlapců, do 15 kg u dívek. Při časté činnosti je povoleno chlapcům přenášet 15 kg a dívkám 10 kg. Při práci vsedě je chlapcům povoleno přemísťovat 4,5 kg a dívkám 2,5 kg. Mezi další zakázané práce patří: práce, které jsou vykonávány za nuceného pracovního tempa, jakákoliv činnost se zdrojem ionizujícího záření, práce obnášející vystavení se chemickým látkám nebo jejich směsím označovaným jako rizikovým. Zakázanou prací pro mladistvé se myslí také práce ve výšce nad 1,5 m nad volnou hloubkou nebo práce na souvislé ploše, která má vyšší sklon než 10 stupňů.

Mezi zakázané práce pro nezletilé pracovníky nepatří práce, která je v rámci jeho přípravy na budoucí povolání. Ovšem za podmínky pokud je tato práce vykonávána pod neustálým odborným dohledem. Při tomto druhu práce je nutné také zajistit pracovníkovi správnou organizaci práce a dostatečná opatření k zajištění požadované ochrany jeho zdraví.

7.1.12 Prověrka BOZP

Prověrka BOZP ve firmě Hamřík stejně jako ve všech ostatních organizacích musí proběhnout alespoň jednou za kalendářní rok. Povinnost prověrky ustanovuje zákoník práce, zákon č. 262/2006 Sb. v § 108 odstavec pět.

V navrhovaném systému a této části dochází k určení provozně vedoucího pracovníka a zástupce zaměstnanců pro oblast BOZP firmy Hamřík k provedení roční prověrky BOZP vždy v měsíci prosinci.

Z provedené prověrky musí tito zaměstnanci vyhotovit záznam, ten musí mít alespoň tyto náležitosti: datum provedení prověrky, jména a příjmení zaměstnanců provádějících prověrku, zápis z provedené kontroly dokumentů k BOZP. Dále prověření aktuálního registru rizik, kontrolu dodržování stanovených technologií a jejich postupů, kontrolu aktuálnosti směrnic, kontrolu provádění školení, kontrolu podrobení se zaměstnanců pracovně-lékařských prohlídek a kontrolu zápisů z revizních kontrol spotřebičů a zařízení. Záznam musí obsahovat také výstup kontroly pracovních prostor a celkovou sumarizaci zjištěných nedostatků s návrhy na jejich dočasnou minimalizaci nebo odstranění.

7.2 Traumatologický plán firmy Hamřík

Obsah plánu:

- Základní ustanovení traumatologického plánu
- Poskytnutí první pomoci v prostorách firmy Hamřík
- Vybavení a umístění nástěnných lékárniček

7.2.1 Základní ustanovení traumatologického plánu

A) Účel plánu

Účel plánu tkví v určení způsobu provedení a poskytnutí první pomoci při úrazu, který vznikne v prostorách firmy Hamřík. Poskytnout první pomoc je povinen každý zaměstnanec, který zjistí, že došlo k jakémukoliv zranění či úrazu u zaměstnance nebo hosta. Za úraz je považována jakákoliv škoda na zdraví osoby. Pracovní úraz představuje takový úraz, kdy došlo ke škodě na zdraví nebo smrti zaměstnance, nezávisle bez jeho vůle po krátkém, náhlém a násilném působení vnějších vlivů v rámci plnění pracovního úkolu nebo v přímé sou-

vislosti s ním. Definice vychází ze zákoníku práce, zákon č. 262/2006 Sb., § 271k. Traumatologický plán nabývá platnosti dnem jejího vydání a je závazný všem zaměstnancům. Traumatologickým plánem ve smyslu tohoto navrženého systému je myšlen plán první pomoci..

B) Stanovení odpovědností

V rámci školení o BOZP je povinností provozně vedoucího pracovníka provést prokazatelným způsobem školení o tomto traumatologickém plánu. Každý zaměstnanec, který využije vybavení lékárničky je povinen nahlásit tuto skutečnost provozně vedoucímu pracovníkovi, který zajistí potřebné doplnění vydaného vybavení. O každém pracovním úrazu je nutné vést evidenci dle příslušných povinností. Poskytovat první pomoc je možné pouze v případech, kdy není ohrožena bezpečnost zachránce. Pouze zachránce v plném zdraví a při životě je schopen pomoci zraněné osobě.

C) Důležitá telefonní čísla

- Zdravotnická záchranná služba **155**
- Policie České republiky **158**
- Hasičský záchranný sbor České republiky **150**
- Jednotné evropské číslo tísňového volání **112**
- Toxikologické informační středisko **224 91 92 93**

7.2.2 Poskytnutí první pomoci v prostorách firmy Hamřík

První pomoc představuje soubor činností, které jsou jednoduché a maximálně efektivní k záchraně zdraví a případně i života zraněného. Laická první pomoc pokud je provedena správně dokáže zkrátit dobu léčení ve specializovaných pracovištích a také představuje rozhodující faktor v rámci záchrany života.

Před zahájením poskytování první pomoci je zapotřebí zajistit vlastní bezpečí a bezpečí pro zraněnou osobu. Při poskytování první pomoci by měl být dodržen následující postup. V prvé řadě zjistit, kdy k úrazu došlo, potom zjistit místo, kde k úrazu došlo a poté se snažit zjistit další faktory podmiňující vznik úrazu. Poté by mělo dojít k detailnějšímu oslovení a prohlédnutí zraněného a zjištění druhu a závažnosti úrazu. Následně k nahlášení zjištěné skutečnosti zdravotnické záchranné službě vyžadují-li to okolnosti, nebo provozně vedoucímu pracovníkovi. Pak musí být stanoven postup ošetření úrazu a vymezeny prostředky k poskytnutí první pomoci. Posledním krokem je poskytování první pomoci a předání zra-

něné osoby zdravotnické záchranné službě nebo odvoz referentským vozidlem do zdravotnického zařízení. Pokud se zachránci laikovi podařilo obnovit vitální funkce, je vhodné zachráněného uvést do stabilizované polohy před předáním nebo převozem.

A) Poskytnutí první pomoci při vyvrtnutí či vykloubení končetiny nebo její části

Vyvrtnutí končetiny nebo její části vzniká v rámci špatného došlapu nebo uklouznutí. Mezi nejvíce ohrožené části těla patří rameno, koleno a kotník. U jakéhokoliv vyvrtnutí je vhodné zajistit kontrolu zdravotního stavu vyvrtnuté končetiny nebo její části ve zdravotnickém zařízení. První pomocí je v tomto případě chlazení postiženého kloubu s následnou fixací a znehybněním. Pokud je vyvrtnutí většího rázu je vhodné zraněného transportovat do zdravotnického zařízení.

K vykloubení končetiny nebo její části dochází při pádu po uklouznutí, úderu anebo nadměrné zátěži. Při vykloubení dojde k rozpojení se kloubního pouzdra s kostí. Při vykloubení kloubu je možné pozorovat velkou oteklinu. Mezi nejvíce vykloubené končetiny nebo její části patří prsty, rameno a koleno. Jediná možná první pomoc spočívá ve fixaci a znehybnění končetiny v nálezovém stavu a transportu zraněného do nejbližšího zdravotnického zařízení pomocí referentského vozidla nebo po přivolání zdravotnické záchranné služby.

B) Poskytnutí první pomoci při zlomenině

Zlomeniny nejčastěji vznikají při pádu po uklouznutí nebo pádu břemene na části těla, či při úderu na tvrdou překážku. Zlomenina představuje narušení celistvé podoby kosti. Máme dva obecné druhy zlomenin, první druh je zlomenina zavřená. Tento druh představuje takovou zlomeninu, která nenarušila kůži. Je pozorovatelné vychýlení proti obvyklému tvaru končetiny a dochází k nepřírozené možnosti pohybu se silnou bolestí. Jiným druhem zlomenin je zlomenina otevřená, k ní dojde, jestliže zlomená kost poruší kůži. Při poskytování první pomoci není dovoleno provádět napravení zavřené zlomeniny, u otevřené zlomeniny je zakázáno vtlačet části kosti zpět.

Poskytnutí první pomoci spočívá ve fixaci končetiny a následném znehybnění. K fixaci je možné použít improvizované dlahy v podobě dřevěných násad, vařeček nebo nástrojů, které jsou podobné aktuálnímu tvaru zlomeniny. Každá dlaha musí být pokaždé zabalena do látky, tak aby nedocházelo k přímému tlaku dlaha na kost, mohlo by dojít k tvorbě dekubitů, tedy porušení a následným defektům měkké tkáně po působení tlaku vůči kosti nebo kloubu.

C) Poskytnutí první pomoci při krvácení

Ke krvácení dochází po porušení kůže a následném zranění cév v rámci úrazu. U krvácení rozlišujeme tři typy krvácení, a to dle poškození cév.

Prvním a nejméně závažným krvácením je vlásečnicové, to je takové krvácení, ke kterému dojde, když si osoba způsobí povrchovou ránu. U tohoto krvácení dochází k prosáknutí pouze kapek krve. První pomoc v případě tohoto krvácení spočívá v zalepení poraněné kůže náplastí nebo gázou s ovázáním obinadlem.

Druhé závažnější krvácení představuje žilní krvácení. Toto krvácení vznikne po hlubším poranění. Dochází k pomalému výtoku tmavé krve. První pomoc poskytneme pomocí gázy a tlakového obinadla. Postiženou končetinu zvedneme nad úroveň srdce, aby došlo ke snížení prokrvení a menšímu krvácení. Pokud je zaznamenán průsak první vrstvy je nutné aplikovat druhou vrstvu, pokud ani druhá nezastaví krvácení, použije se vrstva třetí. Jestliže ani třetí vrstva krvácení nezastaví, je nutné využít zaškrcení končetiny. Při zaškrcení končetiny je povinností osoby, která škrtdlo použila zaznamenat čas zaškrcení, maximální doba použití škrtdla je dvě hodiny. Do té doby musí být proveden i transport zraněného do zdravotnického zařízení.

Třetím typem krvácení je tepenné krvácení. Jedná se zpravidla o nejhlubší poranění, kdy krev je vystřikována rytmicky dle aktuálního tepu. Krev má světle červenou barvu. K ošetření těchto krvácení se užívá tlakových obvazů a prstů záchránce k uzavření rány na tepně. Pokud ani třetí vrstva nezastaví toto krvácení je povinností užít škrtdlo. Čas, kdy bylo použito škrtdlo je nutné zaznamenat, jelikož nejdelší možná doba použití představuje dvě hodiny od zaškrcení. Pokud zraněnému hrozí, že vykrvácí, není vhodné užít vybavení lékárničky, ale použít vlastní oděv a zacelení narušení tepny prsty z důvodu úspory času a okamžitě přivolat zdravotnickou záchrannou službu.

Mezi další možná krvácení patří krvácení z nosu anebo uší. Jestliže je zaznamenáno krvácení z nosu je vhodné osobu posadit a provést předklonění hlavy nejlépe nad umyvadlem. Na zastavení krvácení použít studených obkladů za krkem a v místech čela. Pokud nedojde k zastavení krvácení vyhledat lékařskou pomoc. Krvácení z uší nebo ucha představuje velmi závažné krvácení, které často nastává po pádu následkem zlomenin v oblasti spodiny lebeční. U tohoto druhu úrazu a krvácení je nutné ihned zavolat zdravotnickou záchrannou službu nebo převést osobu ve stabilizované poloze do zdravotnického zařízení. Další možnou příčinou krvácení z ucha může být zánět v oblasti zvukovodu anebo také zánět středního ucha,

který způsobí roztržení bubínku. Toto krvácení není možné kvalifikovat jako úraz, ale následek neléčené nemoci.

D) Poskytnutí první pomoci při popálení, opaření nebo po působení mrazu a následných omrzlinách

Popálení, opaření nebo zmražení vzniká následkem doteku nebo působení tepla, horké vody, páry nebo chladu na pokožku případně část těla. Jak popálení, tak i opaření nebo omrzlinu je nutné vždy nechat zkontrolovat a ošetřit u lékaře pokud se jedná o větší rozsah.

Na popáleninu, opařeniny nebo omrzlinu nechytáme rukou, je důležité zachovat sterilní prostředí, aby nebyla zavlečena nečistota do rány. Pokud se v místě postižení nachází šperk jako je řetízek, náramek nebo prstýnek je vhodné jej odstranit. Popáleniny a opařeniny je nejvhodnější chladit tekoucí studenou vodou po dobu 20 minut od vzniku zranění. Případné puchýře není dovoleno propíchnávat ani strhávat. Na omrzliny je vhodné pustit vodu o teplotě 30 až 40 °C po dobu také 20 minut. Po uplynutí této doby ihned převést referentským vozidlem nebo přivoláním zdravotnické záchranné služby postiženého do zdravotnického zařízení.

E) Poskytnutí první pomoci při požití chemické látky nebo zasažení kůže

Poranění v podobě leptání nebo proleptání kůže nebo sliznic vzniká následkem kontaktu s kyselinou či louhem. Míra poškození kůže nebo sliznice se odvíjí od dané látky a její koncentrace.

Pokud dojde k požití chemikálie je vhodné si co nejrychleji přečíst informace uvedené na obalu požití chemikálie a dle toho postupovat. Pokud víme, o jakou požitou chemikálii se jedná, ale nejsou dobře čitelné informace na obalu, je na místě využít rad z toxikologického informačního střediska na telefonním čísle 224 91 92 93 a podle toho zahájit první pomoc. Pokud dojde k zasažení kůže chemikálií, je dobré zraněné osobě rozstříhat oblečení a opatrně sejmout ze zasaženého místa. Nachází se v tomto místě i šperky je vhodné je také sundat. Pro neutralizaci postiženého místa je dobré použít výplach čistou vodou a následně osobu převést do zdravotnického zařízení nebo zavolat zdravotnickou záchrannou službu.

F) Poskytnutí první pomoci při bezvědomí

Bezvědomí vzniká následkem úrazu nebo selháním základních životních funkcí. Pokud nalezneme osobu bez známek života, provedeme poskytnutí první pomoci. První pomoc zahá-

jíme oslovením nalezené osoby, pokud osoba nereaguje na oslovení, zkusíme bolestivý podnět v oblasti klíční kosti nebo ucha. Pokud ani na tyto podněty osoba nereaguje, je s nejvyšší pravděpodobností v bezvědomí. Provedeme dvojí kontrolu dýchání pohledem na ruku, která je položena na hrudník a zároveň poslechem v oblasti úst postiženého. Pokud se osoba po dobu 10 sekund nenadechla, je vhodné provést kontrolu dutiny ústní. Kontrola se provede zakloněním hlavy a podsunutím čelisti s náhledem do dutiny ústní. Nachází-li se v dutině ústní předmět znemožňující dýchání, je nutné osobu dát na bok a pomocí vhodného předmětu překážku odstranit. Poté okamžitě zahájit nepřímou srdeční masáž a přivolat zdravotnickou záchrannou službu. Nepřímá srdeční masáž je prováděna stlačením středu hrudníku do hloubky jedné třetiny. Frekvence těchto stlačení je 100 za minutu.

G) Poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem

Úraz elektrickým proudem vzniká po průchodu proudu skrze část lidského těla. Účinky máme přímé a nepřímé, přímé představují to, že proud prochází skrze tělo. Nepřímými účinky rozumíme tu skutečnost, že proud nejde skrze tělo, ale k působení dochází prostřednictvím elektrického oblouku nebo za působení záření, které negativně působí na zdraví. Možnými následky působení elektrického proudu mohou být popáleniny a spáleniny, křeče ve svalech, srdeční zástava, rozložení krve elektrolyzou či smrt.

Pokud dojde k úrazu elektrickým proudem, je nutné zahájit první pomoc. První pomoc se v tomto případě poskytuje s veškerou obezřetností a s důrazem na rychlost. V prvé řadě je nutné dostat postiženého zaměstnance nebo osobu z místa působení elektrického proudu, provést zjištění přítomnosti dechu postiženého. Při snaze přemístit postiženou osobu z působení elektrického proudu je nutné dbát maximální vlastní opatrnosti a bezpečnosti. Před zahájením přemístění osoby je nutné provést vypnutí elektriny, tedy za předpokladu pokud je to možné. Pokud to není možné je zapotřebí použít nevodícího materiálu a provést odsunutí vodiče. Využít lze například dřevěné nebo plastové latě či hole., v nouzi i suchého oděvu a provést odtážení osoby. Po vyproštění osoby a vyhodnocení aktuálního zdravotního stavu a v případě zjištění, že dotyčný nedýchá zahájit nepřímou srdeční masáž a přivolat zdravotnickou záchrannou službu. Poté by mělo dojít k oznámení nastalé skutečnosti provozně vedoucímu pracovníkovi.

7.2.3 Vybavení a umístění lékárníček

Umístění lékárníček ve firmě Hamřík vychází z této části traumatologického plánu. Lékárníčky je nutné umístit na volně dostupná místa, na která nepůsobí nepříznivé vlivy. Ve firmě Hamřík se jedná o místo v prostoru recepce, kuchyně, restaurace a referentského vozidla.

Lékárníčky využívané ve firmě Hamřík musí být minimálně vybaveny materiálem (Tab. 23) k naplnění povinnosti vycházející z tohoto traumatologického plánu.

Tab. 23. Vybavení lékárníček ve firmě Hamřík [vlastní]

Vybavení lékárníček ve firmě Hamřík	
Léčiva	
CARBOCIT, 20 tablet	1 balení
APO-IBUPROFEN, 30 tablet	1 balení
Ajatin Akut sprej 1%, 100 ml	1 balení
Materiál určený k obvázání	
Škrtidlo	1 kus
Sterilní obvaz, 10 cm x 5 m	3 kusy
Hotový obvaz vč. polštářku, 8 cm x 3 m	6 kusů
Hladká náplast v cívce, 2,5 cm x 5 m	2 kusy
Náplast vč. polštářku, 1,9 cm x 7,2 cm	40 kusů
Trojčipý šátek	2 kusy
Krytí na popáleniny, 5 cm x 5 cm	6 kusů
Další vybavení	
Nůžky medicínské se sklonem, 15 cm	1 kus
Šikmá pinzeta	1 kus
Resuscitační rouška	1 kus
Sterilní chirurgické rukavice	2 páry
Spínací špendlík	8 kusů

Fólie izotermická	1 kus
Digitální teploměr	1 kus
Karta první pomoci	1 kus
Záznam o pracovním úrazu dle NV č. 201/2010 Sb. a přílohy č. 1 k tomuto NV	1 kus

8 ZHODNOCENÍ NAVRŽENÉHO SYSTÉMU ŘÍZENÍ BOZP VE FIRMĚ HAMŘÍK

V této kapitole je zhodnocen navržený systém řízení BOZP ve firmě Hamřík z hlediska účel-
nosti systému a výše nákladů, které musely být vynaloženy na zavedení změn. Navržený
systém vychází z aktuálně platných právních předpisů, které vymezují povinnosti na zaměst-
navatele a zaměstnance.

8.1 Zhodnocení navrženého systému kontrolním seznamem Check List Analysis

Implementovaný navržený systém byl zaveden do provozu firmy Hamřík. Po měsíci od uve-
dení do provozu byl zhodnocen pomocí kontrolního seznamu Check List Analysis (Tab. 24)
a bezpečnostní prohlídky. Toto zhodnocení představuje průběžnou kontrolu stavu a dodržo-
vání zásad BOZP, které jsou stanoveny v rámci návrhu systému řízení BOZP. Hodnocení se
zúčastnili tři zaměstnanci z firmy Hamřík, kterým byl dán také kontrolní seznam k posou-
zení současného stavu BOZP ve firmě Hamřík. Jednalo se o provozně vedoucího pracovníka,
který má zodpovědnost za chod firmy. Také provozně vedoucího pracovníka, který má zod-
povědnost za chod firmy a je osobou pověřenou prevencí rizik a recepční, která je zástupkyní
zaměstnanců za oblast BOZP. Uvedené odpovědi jsou vyznačeny dle společných odpovědí.

Tab. 24. Check List Analysis zhodnocující navržený systém řízení BOZP [vlastní]

OTÁZKA	ANO	NE
Je užito ve firmě systému na řízení BOZP?		
Je vypracována ve firmě směrnice BOZP?		
Je vypracován ve firmě traumatologický plán?		
Má firma sjednáno zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele?		
Je zpracován dokument (směrnice) řešící problematiku OOPP?		
Školení BOZP pro zaměstnance je provedeno alespoň jednou ročně?		
Účastní se všichni zaměstnanci firmy a učí na praxi školení BOZP?		
Nově přijatý zaměstnanec je dostatečně proškolen o BOZP?		
Dochází k archivaci záznamu o provedených školeních zaměstnanců?		

Po školení BOZP je provedena prověrka získaných znalostí?		
Jsou sledovány lhůty školení zaměstnanců ohledně BOZP?		
Jsou vedeny osobní karty zaměstnanců?		
Provádí se kontrola na přítomnost alkoholu v dechu u zaměstnanců?		
Jsou definovány zakázané práce pro těhotné ženy a nezletilé?		
Má firma provedenu kategorizaci prací?		
Podrobí se každý zaměstnanec vstupní pracovně-lékařské prohlídce?		
Podrobí se každý zaměstnanec periodické pracovně-lékařské prohlídce?		
Dochází k archivaci záznamů pracovně-lékařských prohlídek?		
Je každý zaměstnanec a učeň na praxi seznámen s návodem k použití ke každému obsluhovanému spotřebiči a zařízení?		
Jsou umístěny lékárničky na dostupných místech ve firmě Hamřík?		
Jsou kontrolovány a doplňovány lékárničky během kalendářního roku?		
Je poctivě vedena veškerá evidence úrazů?		
Poskytuje firma OOPP svým zaměstnancům?		
Poskytované OOPP jsou certifikované a dostatečné?		
Jsou poskytovány v dostatečném množství prostředky k mytí, čištění a de-sinfekci?		
Jsou vyznačeny únikové cesty?		
Je definován předpis k využívání referentského vozidla?		
Je v rámci značení prostor využito bezpečnostních tabulek?		
Je vedena evidence všech regálů?		
Je vedena evidence všech žebříků?		
Provádí se kontroly regálů?		
Provádí se kontroly žebříků?		

Z provedeného hodnocení vyplývá, že zaměstnanci proškolení a pověřeni systémem řízení BOZP si uvědomili důležitost této problematiky. Veškerá navrhovaná opatření v rámci systému řízení BOZP byly implementovány do chodu firmy. Bezpečnostní prohlídka zjistila, že některá navrhovaná opatření řadoví zaměstnanci považovali za zbytečná a nepotřebná. Po důkladnějším seznámení se s navrhovaným systémem uznali důležitost a význam tohoto systému. Ovšem ani po navržení a implementování systému není možné vyloučit úmyslné nebo neúmyslné pochybení lidského jedince, jelikož podstoupit riziko a zamlčet jej je v některých případech levnější a snazší než mu předejít.

8.2 Ekonomické zhodnocení navrženého systému

Ekonomické zhodnocení navrženého systému spočívá ve vyčíslení nákladů na zajištění BOZP pro každého zaměstnance na jeden kalendářní rok. V hodnocení jsou zohledněny pořizovací náklady na nákup OOPP, čisticích, desinfekčních a mycích prostředků, provedení školení, pořízení detektoru přítomnosti alkoholu v dechu a vybavení lékárniček.

Uvedené ceny (Tab. 25 a Tab. 26) vycházejí z platných ceníků k 10. 3. 2017 společností CANIS Safety a.s., PROGRESTECH-PRACOVNÍ POMŮCKY, s.r.o., STK Uherské Hradiště s.r.o., V - NET s.r.o., Traiva s.r.o. a jsou uvedeny včetně DPH.

Tab. 25. Náklady na zajištění BOZP pro všechny zaměstnance firmy Hamřík [vlastní]

Název	Počet [ks]	Cena za ks [Kč]	Celková cena [Kč]
Kuchař			
Kuchařský rondon RADIM, dlouhý rukáv, bílý	4	362,-	1448,-
Pánské kalhoty ARTUR, bílé	3	313,-	939,-
Voděodolná zástěra GUSTAV s náprsenkou, bílá	2	79,-	158,-
Jednorázové rukavice BERT, latexové, 100 kusů	2	115,-	230,-
Rukavice RETON, protipořezové	1	2298,-	2298,-
Kuchyňské chňapky GASTRO	6	45,-	270,-
Celokožený sandál MAPLE	2	611,-	1222,-

Kuchařský baret LUDVA, bílý	3	168,-	504,-
Tekuté mýdlo RIVA 1000 ml	6	25,-	150,-
Prací prášek 3,9 kg	2	229,-	458,-
Ochranný krém na ruce	60	19,-	1140,-
Ručník 50x90 cm	4	48,-	192,-
Školení BOZP	1	240,-	240,-
Pracovní-lékařská prohlídka	1	500,-	500,-
Náklady na zajištění BOZP jednoho kuchaře			9749,-
Pomocná pracovnice v kuchyni			
Dámská halena GABRIELA, bílá	4	265,-	1060,-
Dámské kalhoty DARJA, bílé	3	277,-	831,-
Voděodolná zástěra GUSTAV s náprsenkou, bílá	2	79,-	158,-
Jednorázové rukavice BERT, latexové, 100 kusů	2	115,-	230,-
Kyselinovzdorné rukavice, TEKPLAST	2	54,-	108,-
Celokožený sandál MAPLE	2	611,-	1222,-
Kuchařská čepice NELA, bílá	3	67,-	201,-
Tekuté mýdlo RIVA 1000 ml	6	25,-	150,-
Prací prášek 3,9 kg	2	229,-	458,-
Ochranný krém na ruce	60	19,-	1140,-
Ručník 50x90 cm	4	48,-	192,-
Školení BOZP	1	240,-	240,-
Pracovní-lékařská prohlídka	1	500,-	500,-

Náklady na zajištění BOZP jedné pomocné pracovníce v kuchyni			6490,-
Číšník-servírka			
Košile	4	253,-	1012,-
Pánské číšnické kalhoty ALBERT, černé	3	512,-	1536,-
Dámské kalhoty IVA, černé	3	241,-	723,-
Dámská sukně TEREZA, černá	1	350,-	350,-
Příručník pro číšníky, bílý	4	67,-	268,-
Pánská polobotka číšnická	2	773,-	1546,-
Dámská polobotka VIOLA	2	1185,-	2370,-
Tekuté mýdlo RIVA 1000 ml	6	25,-	150,-
Prací prášek 3,9 kg	2	229,-	458,-
Ochranný krém na ruce	60	19,-	1140,-
Ručník 50x90 cm	4	48,-	192,-
Školení BOZP	1	240,-	240,-
Pracovně-lékařská prohlídka	1	500,-	500,-
Náklady na zajištění BOZP jednoho číšníka			7042,-
Náklady na zajištění BOZP jedné servírky			7403,-
Pokojská			
Dámská halena GABRIELA, bílá	4	265,-	1060,-
Dámské kalhoty DARJA, bílé	3	277,-	831,-
Dámský plášť EVA, bílý	2	338,-	676,-
Jednorázové rukavice BERT, latexové, 100 kusů	2	115,-	230,-

Kyselinovzdorné rukavice, TEKPLAST	2	54,-	108,-
Celokožený sandál MAPLE	2	611,-	1222,-
Polobotka s ocelovou špicí LINDEN, bílá	1	701,-	701,-
Tekuté mýdlo RIVA 1000 ml	6	25,-	150,-
Prací prášek 3,9 kg	2	229,-	458,-
Ochranný krém na ruce	60	19,-	1140,-
Ručník 50x90 cm	4	48,-	192,-
Školení BOZP	1	240,-	240,-
Pracovně-lékařská prohlídka	1	500,-	500,-
Náklady na zajištění BOZP jedné pokojské			7508,-
Provozně vedoucí pracovník, recepční			
Košile	3	253,-	759,-
Pánské číšnícké kalhoty ALBERT, černé	2	512,-	1024,-
Dámské kalhoty IVA, černé	2	241,-	482,-
Dámská sukně TEREZA, černá	1	350,-	350,-
Pánská polobotka číšnícká	2	773,-	1546,-
Dámská polobotka VIOLA	2	1185,-	2370,-
Tekuté mýdlo RIVA 1000 ml	3	25,-	75,-
Prací prášek 3,9 kg	1	229,-	229,-
Ochranný krém na ruce	24	19,-	456,-
Ručník 50x90 cm	2	48,-	96,-
Školení BOZP	1	240,-	240,-
Pracovně-lékařská prohlídka	1	500,-	500,-

Náklady na zajištění BOZP jednoho provozně vedoucího pracovníka	4925,-
Náklady na zajištění BOZP jedné recepční	5557,-

Náklady na zajištění BOZP pro všech 20 zaměstnanců činí 135 363 Kč na jeden kalendářní rok.

Tab. 26. Ostatní náklady na zajištění BOZP ve firmě Hamřík [vlastní]

Název vynaložených nákladů	Počet [ks]	Cena za ks [Kč]	Celková cena [Kč]
STK a měření emisí referentského vozidla	1	1600,-	1600,-
Alkohol tester – DA 8100	1	4500,-	4500,-
Lékárnička	4	423,-	1692,-
Vybavení lékárničky	4	612,-	2448,-

Výše ostatních nákladů na zajištění BOZP ve firmě Hamřík činí 10 240 Kč na pořízení Alkohol testeru, nových lékárniček vč. jejich vybavení a provedení pravidelné technické kontroly a měření emisí referentského vozidla.

Celková výše všech vynaložených nákladů na celkové zajištění BOZP v modelové firmě Hamřík činí částku 145 603 Kč vč. DPH.

Tato částka se z prvního pohledu zdá být enormně vysoká, ale při důkladnější analýze tomu tak není. Zaměstnavatel nesmí opomenout, že má za povinnost, pokud dojde na jeho pracovišti k pracovnímu úrazu provést odškodnění dotčeného zaměstnance. Tato povinnost plyne z nařízení vlády č. 276/2015 Sb., které se zabývá odškodňováním bolesti a ztížením společenského uplatnění, které je způsobeno pracovním úrazem či nemocí z povolání.

V případě výskytu pracovního úrazu, který vzešel z nežádoucích rizik, která jsou uvedena v kapitole analýza rizik ve firmě Hamřík by představovala následující finanční výdaje. Mezi tyto nežádoucí rizika patří ztracení stability využívaného žebříku a následný pád, upadnutí zaměstnance díky mastné nebo mokré podlaze či pořezání si ruky nožem, stříhnutí se nůžkami na drůbež, nebo seknutí sekáčkem na maso.

Následně budou uvedeny modelové scénáře vývoje pracovních úrazů, plynoucích z rizik označených jako nežádoucí. Tyto úrazy se odehrály v rodinném a přátelském okolí v rámci pracovního vztahu. Z výše uvedeného nařízení vlády plynou jednotlivá hodnocení pro bolest

a ztížení společenského uplatnění, která jsou definována počty bodů. Jeden bod představuje odškodné ve výši 250 Kč. Do uvedených částek nejsou započteny vynaložené náklady na léčbu, jedná se pouze o částky, které jsou vyplaceny za bolest a snížené společenské uplatnění.

- Zaměstnanec využívající hliníkové skládací schůdky měl za pracovní úkol dát do buňky regálu břemeno o váze 10 kg. Ovšem při vynášení tohoto břemene došlo k pádu zaměstnance na podvrtnutý žebřík. Tento pád ve skladu měl za následek pracovní úraz zaměstnance. Tento úraz obnášel újmu na zdraví v podobě povrchové rány na ruce (2 body), vymknutí chrupavky nosu (15 bodů), vyražení předního zubu (20 bodů), zlomeniny žebra (20 bodů) a zlomeniny v oblasti krčku kosti stehenní (160 bodů). Následkem tohoto úrazu vzniklo postiženému ztížené společenské uplatnění kvůli deformaci nosu (400 bodů) a omezené pohyblivosti kyčelního kloubu lehkého stupně (800 bodů). Celkové bodové ohodnocení činí součet 1417 bodů. Celková vyplácená náhrada činí částku 354 250 Kč.
- Pád zaměstnance po uklouznutí na mokré podlaze, který přenášel břemeno ze skladu do výroby. Při procesu přemístění břemene došlo k pádu zaměstnance na oblast boku a zad. Při pádu došlo k úrazu v podobě zhmoždění ramene (20 bodů), těžkého otřesu mozku (60 bodů) a vymknutí kolena (90 bodů). Postiženému zaměstnanci pracovním úrazem došlo ke ztížení společenského uplatnění, které je ohodnoceno 800 body za lehký stupeň omezení pohyblivosti kolene. Součet bodového hodnocení činí 970. Celková vyplácená náhrada činí 242 500 Kč.
- Pořezání si ruky při bourání masa. Následkem tohoto úrazu došlo k hluboké ráně, která pronikla (15 bodů), přerušení prstního nervu palce (20 bodů). Ztížené společenské uplatnění je v podobě poruchy úchopové funkce palce lehkého stupně, která je ohodnocena 500 body. Celkový součet bodů je 535. Celková náhrada za bolest a ztížené společenské uplatnění činí částku 133 750 Kč.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této diplomové práce bylo navrhnout systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve firmě poskytující ubytovací a stravovací služby. V teoretické části jsem formou literární rešerše pojednal o základních pojmech, úloze bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a systémovém přístupu k této problematice. Poté také o zásadách uplatňovaných v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, které je potřebné akceptovat k naplnění všech povinností plynoucích z platných právních předpisů. Následně jsem vymezil vybrané nejdůležitější platné právní předpisy vztahující se k oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci z českého a evropského práva. V závěru teoretické části jsem pojednal o managementu rizik spolu s kategorizací prací a analýzou rizik.

V praktické části jsem nejprve vytvořil modelovou strukturu firmy, která poskytuje ubytovací a stravovací služby. V modelové firmě jsem vymezil zaměstnance, který zastává osobu pověřenou prevencí rizik a zaměstnaneckého zástupce pro problematiku BOZP. Poté jsem uvedl prostory, které slouží k výkonu práce všech zaměstnanců. Následně byli pověřeni zaměstnanci modelové firmy vybráni k vyplnění kontrolního seznamu formou Check Listu k posouzení současného stavu. Na základě bezpečnostní prohlídky a výsledků z kontrolního seznamu byla provedena analýza rizik za pomoci metody bodové polo-kvantitativní metody PNH. Tato metoda umožnila zhodnotit identifikovaná rizika a navrhnout vhodné opatření. Vybraná metoda analýzy rizik byla rozšířena o metody redukce rizik. Z provedeného posouzení současného stavu, analýzy rizik a požadavků plynoucích z právních předpisů byl navržen systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v modelové firmě. Tento systém se zabývá školením zaměstnanců a výchovou k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, pracovních lékařskými prohlídkami, evidováním zranění, poranění a úrazů, poskytováním osobních ochranných pracovních pomůcek a mycích, čistících a dezinfekčních prostředků. Dále také provozováním bezpečných skladových prostor, užíváním referentského vozidla, obsluhováním spotřebičů a zařízení. Následně poučením zaměstnanců, kteří nemají elektrotechnickou kvalifikaci, lhůtami revizí elektrických zařízení a spotřebičů, zakázanými pracemi pro těhotné ženy a nezletilé zaměstnance a na závěr povinnou roční prověrkou na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Návrh systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v modelové firmě Hamřík se dále zabývá poskytováním první pomoci, vybavením a umístěním lékárníček, které vychází z navrhovaného traumatologického plánu firmy.

Závěr praktické části diplomové práce tvoří zhodnocení navrhovaného systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci z jeho přínosu pro modelovou firmu Hamřík a potřebných nákladů, které je nutné vynaložit na jeho zavedení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ŠENK, Zdeněk. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy OHSAS. 2.*, aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-737-9.
- [2] NEUGEBAUER, Tomáš. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce neboli o čem je současná BOZP. 2.*, aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-106-4.
- [3] ČSN OHSAS 18001 (010801). *Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci- Požadavky*. Praha: Český normalizační institut, 2008.
- [4] TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. V Praze: C. H. Beck, 2006, xxvi. Beckova edice ekonomie. ISBN 80-7179-415-5.
- [5] SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert. ISBN 978-80-247-4644-9.
- [6] BĚLINA, Miroslav. *Zákoník práce: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2015, xxv. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-290-8.
- [7] NEUGEBAUER, Tomáš. *Vyhledání a vyhodnocení rizik v praxi*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-458-3.
- [8] USNESENÍ předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=40453&nr=2~2F1993&rpp=15#local-content>
- [9] JANÁKOVÁ, Anna. *Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. 5. rozš. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-685-3.
- [10] Bezpečnost práce při použití harvesterových technologií v lese a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za měsíc červen 2016. In: *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce, 2016 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: http://www.suip.cz/_files/suip-8f507f1e11ea8211cc36c90384b35ceb/tisk_zprava_6_16.pdf

- [11] Kontroly v oblasti rovného odměňování mužů a žen a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za měsíc červenec 2016. In: *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce, 2016 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: http://www.suip.cz/_files/suip-017edcb26707e4955105ffc30e4550f7/tisk-zprava_7_16.pdf
- [12] Poradenská činnost orgánů inspekce práce a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za měsíc srpen 2016. In: *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce, 2016 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: http://www.suip.cz/_files/suip-05f28db98e3e83478b8e38c7313e1e79/tisk-zprava_8_16.pdf
- [13] Prevence pracovní úrazovosti a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za měsíc říjen 2016. In: *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce, 2016 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: http://www.suip.cz/_files/suip-5ce5da09d71f68e9bcc3332ddffa6df1/tiskzprava_10_16.pdf
- [14] Podněty občanů ke kontrolní činnosti u zaměstnavatelů a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za měsíc listopad 2016. In: *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce, 2016 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: http://www.suip.cz/_files/suip-06b9710ceb6689f29bcfd58cadeaa252/tisk-zprava_11_16.pdf
- [15] Statistické výsledky Státního úřadu inspekce práce za měsíc prosinec 2016. In: *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce, 2017 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: http://www.suip.cz/_files/suip-4b161883e47ce3dac0eff34dea22a59e/tiskzprava_12_16.pdf
- [16] Statistické výsledky Státního úřadu inspekce práce za měsíc leden 2017. In: *Státní úřad inspekce práce* [online]. Opava: Státní úřad inspekce práce, 2017 [cit. 2017-03-05]. Dostupné z: http://www.suip.cz/_files/suip-467a6445da15d228026ccf105cb3df38/tiskzprava_1_17.pdf
- [17] VALA, Jiří. *Systémové řízení bezpečnosti a ochrany zdraví v organizacích*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-109-5.
- [18] Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62694&nr=262~2F2006&rpp=15#local-content>

- [19] Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=65267&nr=361~2F2007&rpp=15#local-content>
- [20] Nařízení vlády č. 201/2010 Sb. o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasilání záznamu o úrazu. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=71230&nr=201~2F2010&rpp=15#local-content>
- [21] Vyhláška č. 79/2013 Sb. o pracovně-lékařských službách a některých druzích posudkové péče. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=79688&nr=79~2F2013&rpp=15#local-content>
- [22] Zákon č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62779&nr=309~2F2006&rpp=15#local-content>
- [23] Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49577&nr=258~2F2000&rpp=15#local-content>
- [24] Nařízení vlády č. 11/2002 Sb. kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=52583&nr=11~2F2002&rpp=15#local-content>
- [25] Zákon č. 251/2005 Sb. o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=60217&nr=251~2F2005&rpp=15#local-content>
- [26] Národní akční program bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na období 2017 – 2018. In: *Český Focal Point pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci* [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2016 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.ceskyfocalpoint.cz/wp-content/uploads/2016/12/N%C3%A1rodn%C3%AD-ak%C4%8Dn%C3%AD-program->

bezpe% C4% 8Dnosti-a-ochrany-zdrav% C3% AD-p% C5% 99i-pr% C3% A1ci-na-obdob% C3% AD-2017-2018.pdf

- [27] Evropské směrnice o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci – EU-OSHA* [online]. Bilbao: European Agency for Safety and Health at Work, 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <https://osha.europa.eu/cs/safety-and-health-legislation/european-directives>
- [28] Rámcová směrnice o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci – EU-OSHA* [online]. Bilbao: European Agency for Safety and Health at Work, 2017 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <https://osha.europa.eu/cs/legislation/directives/the-osh-framework-directive/the-osh-framework-directive-introduction>
- [29] SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ o strategickém rámci EU pro ochranu zdraví a bezpečnosti při práci na období 2014–2020. In: *EUR-Lex* [online]. Úřad pro publikace Evropské unie, 2014 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:52014DC0332>
- [30] Vyhláška č. 432/2003 Sb. kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=56104&nr=432~2F2003&rpp=15#local-content>
- [31] VEBER, Jaromír a Eva PINCOVÁ. *Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-46-7.
- [32] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. ISBN 978-807-3186-968.
- [33] PALEČEK, Miloš. *Prevence rizik*. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1117-7.
- [34] Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků. In: *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2017-03-18]. Dostupné z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=51992&nr=495~2F2001&rpp=15#local-content>

- [35] Příloha č. 1 Vzor záznam o úrazu k nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2017 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/disk/cs/file/2010/2010c067z0201_2014c071z0170p001u001.pdf
- [36] Příloha č. 2 Vzor záznam o úrazu – hlášení změn k nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2017 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/disk/cs/file/2010/2010c067z0201_2014c071z0170p002u001.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BOZP Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

ČSN Česká technická norma

EEC Evropské hospodářské společenství

EU Evropská unie

NV Nařízení vlády

OOPP Osobní ochranné pracovní prostředky

Sb. Sbírka

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Organizační struktura firmy Hamřík [vlastní]</i>	39
<i>Obr. 2. Schéma areálu firmy Hamřík, přízemí [vlastní]</i>	42
<i>Obr. 3. Schéma areálu firmy Hamřík, 1. patro [vlastní]</i>	42

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1: Počty evidovaných úrazů v ČR za červen 2016 až leden 2017 [upraveno 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16]</i>	13
--	----

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Check List Analysis posuzující současný stav BOZP ve firmě Hamřik [vlastní]</i>	43
<i>Tab. 2. Popis pracovních činností [vlastní]</i>	45
<i>Tab. 3. Hodnocení rizik provozně vedoucích pracovníků a v ubytovacím úseku [vlastní]</i>	47
<i>Tab. 4. Hodnocení rizik ve stravovacím úseku [vlastní]</i>	50
<i>Tab. 5. Pracovně-lékařský posudek o zdravotní způsobilosti zaměstnance [vlastní]</i>	58
<i>Tab. 6. Formulář evidence pracovních úrazů [vlastní]</i>	60
<i>Tab. 7. Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP – KUCHAR, POMOCNÁ PRACOVNICE V KUCHYNI [vlastní]</i>	62
<i>Tab. 8. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: KUCHAR [vlastní]</i>	62
<i>Tab. 9. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: POMOCNÁ PRACOVNICE V KUCHYNI [vlastní]</i>	63
<i>Tab. 10. Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP – ČÍŠNÍK-SERVÍRKA [vlastní]</i>	63
<i>Tab. 11. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: ČÍŠNÍK-SERVÍRKA [vlastní]</i>	64
<i>Tab. 12. Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP – PROVOZNĚ VEDOUCÍ PRACOVNÍK, RECEPČNÍ [vlastní]</i>	64
<i>Tab. 13. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: PROVOZNĚ VEDOUCÍ PRACOVNÍK, RECEPČNÍ [vlastní]</i>	65
<i>Tab. 14. Hodnocení rizik pro vhodný výběr a použití OOPP – POKOJSKÁ [vlastní]</i>	65
<i>Tab. 15. Seznam poskytovaných OOPP pro pracovní zařazení: POKOJSKÁ [vlastní]</i>	65
<i>Tab. 16. Poskytované množství prostředků k mytí, čištění a desinfekci zaměstnanců [vlastní]</i>	66
<i>Tab. 17. Zplnomocněné osoby k provedení dechové orientační zkoušky [vlastní]</i>	68
<i>Tab. 18. Formulář k zápisu provedené orientační dechové zkoušky [vlastní]</i>	68
<i>Tab. 19. Formulář kontrolního listu regálu [vlastní]</i>	70
<i>Tab. 20. Formulář kontrolního listu žebříku [vlastní]</i>	71
<i>Tab. 21. Výpis spotřebičů a zařízení provozního předpisu [vlastní]</i>	75

<i>Tab. 22. Formulář záznamníku spotřebiče nebo zařízení [vlastní] .....</i>	<i>76</i>
<i>Tab. 23. Vybavení lékárníček ve firmě Hamřík [vlastní] .....</i>	<i>84</i>
<i>Tab. 24. Check List Analysis zhodnocující navržený systém řízení BOZP [vlastní] ..</i>	<i>86</i>
<i>Tab. 25. Náklady na zajištění BOZP pro všechny zaměstnance firmy Hamřík [vlastní] .....</i>	<i>88</i>
<i>Tab. 26. Ostatní náklady na zajištění BOZP ve firmě Hamřík [vlastní] .....</i>	<i>92</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I – VZOR ZÁZNAMU O ÚRAZU [35]

Příloha P II – VZOR ZÁZNAMU O ÚRAZU – HLÁŠENÍ ZMĚN [36]